

#322 • DECEMBER 2024 • ÅRGÅNG 29 • PRIS: 100 KRONOR • SÄLJAREN ERHÅLLER HÄLFTEN

SITUATION

S L M

Ida Nilsson

FLER VRÄKS ÄN MAN TROR

Erik Lundin

GÖR NY MUSIK EFTER FEM ÅR

På väg mot julen

GATUNAMN I STAN MED BJÄLLERKLING

GATUPLANET SID 38 →

**Tolvstegs-
grupper vräks
på kort varsel**

*”Skrattet är en
jävligt stark tobak”*

**HENRIK
SCHYFFERT**

Med "Schyffert Forever" vänder han återigen blicken mot sig och sitt, och de små vardagsbetraktelser som alltid varit roten i hans humor.

SBAB!

**Tack för din
kontantinsats!***

*Ditt köp bidrar till en förbättrad ekonomi för några av de 27.000 människor som idag lever i hemlöshet i Sverige. Du får dessutom fantastisk läsning på köpet.

INNEHÅLL

#322
December 2024

10. Kartlagt utanförskap

39 utanförskapsområden i länet, 7 av dem i Stockholms stad.

14. Vräkningar

Ida Nilsson om mörkertalet bakom vräkningar som verkställs.

22. Henrik Schyffert

Om humor, morsealfabetet, Lenin på lit de parade på ett köksbord och den hyllade föreställningen "Schyffert Forever".

38. Gatuplanet

Tolvstegsgrupper vråks med kort varsel. Framtiden oviss för många.

44. Erik Lundin

Första skivan på fem år, *Alla va nån innan dom blev nån*.

ALLTID I SITUATION STHLM

- 6. Min Plats
- 11. Situation Waldersten
- 17. Krönika
- 47. Korsord
- 48. Dåtid Sthlm

Luciastigen

Luciastigen fick sitt namn 2012 efter påstötningar till namnberedningen i Stockholm. Det var hugade medborgare som tyckte att den lilla gångvägen med sin trappa skulle ha ett namn. Ett namn som passade in i området.

32. På väg mot julen

I området Liseberg i Örby har ett kluster gator fått julklingande namn som ansluter till legenden om Staffan Stallare och äldre julseder, efter ett beslut i namnberedningen 1923. Men har Tomtebogatan någonting med julen att göra?

"JAG ÄR STOLT ATT BYGGA SÅ ATT FOLK HAR NÅGONSTANS ATT BO."

Ida, snickare

**Vi har ett viktigt jobb. Ett jobb
där vi är en del av något större.**

Tillsammans är det vi som formar framtidens samhälle. Det är vi som ser till att skolor finns till nästa generation, att familjer har bostäder att bo i, att sjukhus har plats för nya patienter. Det är vi som är Sveriges byggnadsarbetare. Vi är händerna som bygger Sverige.

Alla har rätt till en bostad.

www.byggnads.se/bostadspolitik

ULF STOLT, CHEFREDAKTÖR

Vardagsbetraktelser, vräkningar och julgator

Med den kritikerhyllade stand-upföreläsningen "Schyffert Forever" har Henrik Schyffert i ett knappt år tröskat E4:an och dess avtagsvägar upp och ner genom Sverige och hittills gjort ett åttiotal föreläsningar. Snart rundar han av året på Chinateatern. I mitten av januari börjar vårturnén. Och i februari och mars landar han några dagar på Rival.

Den humor han exponerades för under uppväxten i Rosersberg var en tämligen mager mylla.

Han minns när Monty Python kom på tv på torsdagskvällen.

– Jag spelade in ljudet med kassetbandspelare, stod och höll upp den mot högtalaren på tv:n, sen gick jag runt och lyssnade på det resten av veckan, lärde mig det utantill.

Hans humor handlar om att våga hålla kvar blicken på sig själv. Och på vardagsbetraktelser och detaljer i omgivningen.

Läs intervjun på sidan 22.

I HARTWICKSKA Huset på S:t Paulsgatan på Södermalm har olika tolvstegsgrupper haft

sina viktiga möten under lång tid. Nu vräks de därifrån med kort varsel. Och framtiden för många av dem är därför osäker.

Ida Nilsson, doktorand på Stockholms universitet som forskar om vräkningar, ser att det finns ett stort mörkertal bakom de cirka 3 000 vräkningar som sker årligen.

Det är de personer som avviker redan vid ett vräkningsshot, innan beslut om vräkning tagits.

För tjugonde året i rad har Mississippi – hon väljer att kalla sig så för att skydda sin identitet – klättrat högt upp i Tantogranen och spraymålade en av lamporna röd.

Efter fem år är Erik Lundin tillbaka med skivan "Alla va nån innan dom blev nån". Och det är ingen tillfällighet att den släpps under den mörkaste årstiden.

Julmarknad för nördar i Solnahallen med Cosplay-luciatåg.

Varför har så många gator i just Örby jul klingande namn? Och har Tomtebogatan något med julen att göra? Läs reportaget om julgator i stan på sidan 32.

Från oss alla till er alla – God Jul!

FAKTA HEMLÖSHET

27 383 personer lever i hemlöshet i Sverige, enligt Socialstyrelsens definition av hemlöshet.

Där ingår personer i akut hemlöshet, personer som saknar boende efter institutionsvistelse, personer som bor i långsiktiga bostadslösningar via Socialtjänsten och personer som bor kortsiktigt hos familj, släkt eller andra privatpersoner.

6 605

hemlösa personer vistas i Stockholm enligt den senaste mätningen och av dessa lever 1 261 i akut hemlöshet.

Mätningen gjordes under en vecka i april 2023 och enligt Socialstyrelsen ska antalet ses som ett absolut minimum.

OM SITUATION STHLM

Sedan 1995 säljs Situation Sthlm av hemlösa människor i Stockholm och Mälardalen.

Konceptet med gatutidningsförsäljning har visat sig vara en framgångsrik metod att arbeta med hemlösa människor på, eftersom det ger tidnings-säljaren en möjlighet att tjäna egna pengar genom att arbeta, samtidigt som tidningen – i sig – fungerar som en kanal för påverkan, opinionsbildning och debatt kring frågor som rör de hemlösa säljarnas situation.

Situation Sthlms sociala verksamhet med arbete och sysselsättning, individuellt stöd och motiverande samtal, skriververkstad och möjlighet att ha sin post hit, café, tillgång till datorer, telefon och juridisk rådgivning, fyller en mycket viktig funktion för de hemlösa människor som tar del av verksamheten.

Över 90 procent av Situation Sthlms säljare upplever en positivt förändrad livssituation sedan de började sälja Situation Sthlm.

Omslag:
Johan Bergmark

SITUATION STHLM REDAKTIONEN **Chefredaktör och ansvarig utgivare** Ulf Stolt, ulf@situationsthlm.se, 08-545 953 90 **Reporter** Maria Hagström, maria@situationsthlm.se **Art Director** Johan Olsson **Fotografer och illustratörer** Johan Bergmark, Martina Holmberg, Magnus Sandberg, Jesper Waldersten. För osignerat material svarar redaktionen. Redaktionen ansvarar ej för insänt icke beställt material. **Hemsida** www.situationsthlm.se **E-post** red@situationsthlm.se **Räckvidd** 104 000 läsare (Orvesto konsument helår 2024) **Upplaga** 14 500 ex/mån (TS helår 2024) **ISSN**: 1400 - 4437 **LEDNING OCH ADMINISTRATION VD** Pia Stolt, pia@situationsthlm.se, 08-545 953 87 **Address** Torkel Knutssonsgatan 37, 118 49 Stockholm **Tel** 08-545 953 81 **Organisationsnummer** 55 66 49-1071 **Bankgiro** 5774-9327 **SOCIAL VERKSAMHET Verksamhetschef, sociala verksamheten** Jenny Lindroth, jenny@situationsthlm.se, 08-545 953 88 **Samordnare** Ingmar Olofsson, ingmari@situationsthlm.se, 08-545 953 81, Jonas Svensson, jonas@situationsthlm.se, 08-545 953 81 **Telefonnummer distribution** 08-545 953 81 **Öppettider** Måndag till fredag kl. 8-15.15, lördagar 10-14.15. **Organisationsnummer** 80 2411-14 97 **Bankgiro** 5357-3259 **Gävokonto Bg** 431-2252 **ANNONSERING & PRENUMERATION** Herman Sundgren, herman@situationsthlm.se, 08-545 953 94, Axel Schéle, axel.schele@mediakraft.se, 070-727 41 09 **Privatprenumerering** 11 nummer kostar 990 kronor **E-post** situationsthlm@flowinfo.se **Tryck** Stibo Complete 2024 **Miljö** Plasten runt tidningarna är en PE-folie. Den är återvinningsbar och lämnas i containern för plast vid återvinningsstationerna.

MIN PLATS

En tidningssäljare berättar om sin favoritplats i stan

”Jag fick en örfil och snurrade fem varv”

Orestis Kalogeropoulos återkommer till kvarteren runt Sergels torg. För besök hos greken, fika eller ett parti schack i Kulturhuset.

Jag har varit i Kulturhuset och spelat schack med kompisar, min syster och mitt ex. Det är mysigt där och jag gillar schack, man använder hjärnan och utvecklas. Men jag hatade faktiskt att spela schack med min pappa. Varje gång han förlorade, precis som när han förlorade på casinot, så gick det ut över mig. Jag och min pappa har aldrig varit bästa vänner, om man säger så. Som när vi pluggade matte, ett av mina svagaste ämnen. Han hade en stark hand. Jag fick en örfil och snurrade fem varv. Mina föräldrar var lärare och de hade alltid tålmod med främmande barn, men aldrig med mig – deras egen son.

Jag är från Grekland och älskade att dyka och fånga bläckfisk som barn. Jag kom till Sverige 2006. Ibland går jag till en grekisk kafeteria här i närheten. Ibland går jag också till Espresso House på Drottninggatan. Där har jag varit på dejt, men det var när jag var frisk. Jag fick alopecia. Gick in i väggen och förlorade mitt hår. En läkare frågade mig om min livssituation. Jag bara: jag är hemlös, arbetslös och går på heroin. Jag sov bland annat på en bänk här borta på Centralen. Hemlösheten är det sämsta som nånsin har hänt mig. Nu har jag en bostad först-lägenhet. Jag har inte fått in det mentalt att jag har en egen nyckel.

TEXT **MARIA HAGSTRÖM**
FOTO: **MARTINA HOLMBERG**

MITT JOB

Om yrken och
arbete i stan

MATTIAS LJUNGBERG
MARSIPANGRISBAGARE

”Vi har Kalendergrisen, en jättelång gris”

– Jag har handmodellerat tusentals marsipangrisar. Det svåraste för den som är ny är att få till proportionerna. Jag gör väl ett fyrtiotal marsipangrisar under en eftermiddag.

– Vi har två slags marsipangrisar, en på hundra gram och en på två hundra gram. De är halvdoppade i choklad. Och så har vi Kalendergrisen, en jättelång gris där man får äta en och en halv centimeter varje dag. Från knorren till trynet.

– När jag gör en marsipangris börjar jag med en rumstempererad boll. Det gäller att använda handlovarna mer än fingrarna för att slippa avtryck. Jag formar den till en korb med en spets i ena änden. Sedan trycker jag en plastkniv mot den spetsiga delen för att få till ett tryne.

– Öronen är små platta trekanter av marsipan som jag formar till koner och fäster strax bakom trynet med ett marsipanverktyg.

– Det gäller att trycka ner öron och knorr ordentligt. Sen får marsipangrisen stå över natten så ytan hårdnar lite. Dan efter chokladdoppar jag den snett bakåt och uppåt på halva knorren.

– Allra sist ska det på cellofan, röd rosett och ett God Jul-märke.

TEXT **GERD ERIKSSON**
FOTO AV **MAGNUS SANDBERG**

Under en eftermiddag på Tössebageriet gör Mattias Ljungberg ett åttiotal marsipanöron som han fäster strax bakom trynet med ett marsipanverktyg.

40

nya kamerapositioner ska installeras i bland annat Akalla, Bagarmossen och Skärholmen. Enligt BRÅ minskar kameraövervakning risken för rån, misshandel och sexualbrott.

Pepparkakshus gör comeback

TÄVLING Efter att ArkDes årliga pepparkakstävling och utställning blev inställd förra året på grund av ombyggnation, är den nu tillbaka. Årets tema är just "Comeback".

Det är upp till deltagarna att tolka temat

och hur de gör det är av stor vikt hos juryn. Men de bedömer även konstruktion, form och ätbarhet.

– Att skapa en byggnad

av pepparkaksdeg är ett lekfullt sätt att utforska

arkitektur och design, säger utställningsproducent Sara Sandell. Deltagarna tävlar i tre

kategorier: "Arkitekter, formgivare och bagare", "Upp till 12 år" och "Alla andra som bakar".

Vinnarna presenteras 15 december, men utställningen visas från 29 november.

MARIA HAGSTRÖM

VICTORIA GÄRVARE

BRÅ

20 år av röd lampa i Tantogranen

GATUKONST 1995 restes den första granen på Tantoberget, inte långt senare målades den första lampan röd, en tradition som upphörde efter några år.

Men en bit in på 2000-talet började en lampa i granen målas

röd igen. Och i Situation Sthlm #268, januari 2020, kunde vi avslöja att en kvinna i mellersta tredjedelen av livet med barn och ett respektabelt chefsjobb i city på ett välkänt företag är den person som fortsatt traditionen.

Mississippi är aldrig ensam när hon klättrar upp i granen, hon brukar ha en vän eller två med som håller koll. Hon har alltid en extra sprayburk med om hon tappar en på väg upp. Vilket har hänt.

I reportaget kallas hon Mississippi, för att inte röja sin identitet.

Den röda lampan i Tantogranen är en av de mer subtila och årligen återkommande inslagen av gatukonst i Stockholm.

I år är det tjugonde året som Mississippi klättrar upp så högt det går, och så högt grenarna bär henne, i Tantogranen och spraymålar en av lamporna.

– De använder samma belysning i granen i år som förra året. När jag kom upp nu såg jag att det var röd färg kvar på lampfästet, berättar Mississippi.

I år var hon och målade lampan bara någon dag innan de kraftiga vindarna fick granen att kantra, den har sedan dess rests upp igen. Hon berättar att hon tidigare brukade måla lampan runt första advent, men att staden börjar julpyntas allt tidigare och granen kommer på plats tidigare för varje år.

I år klättrade du riktigt högt upp.

– Ja. Jag vågar ju liksom gå högre och högre upp, det känns safe att göra det, jag har ju hittat nån slags teknik.

ULF STOLT

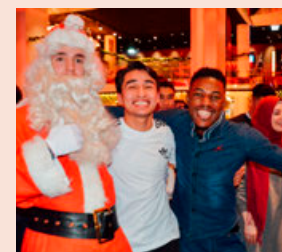
Mest inbrott i Stockholm

KRIMINALITET Sedan 2017 har antalet anmälda bostadsinbrott i princip halverats. Men polisen klarar bara upp drygt fyra procent av de inbrott som anmäls. I bara hälften av fallen genomförs förhör med brotts-offret, i knappt en femtedel av fallen förhörs ett vittne.

Lägst uppklaringsprocent på inbrotten har polisregion Stockholm. Samtidigt sker många av inbrotten i Stockholmsområdet.

– Samtidigt har regionen behövt hantera ett stort antal grova våldsbrott och därför haft svårt att prioritera mängdbrott som inbrott, säger Lina Fjelkegård, utredare BRÅ.

ULF STOLT

NEMAPROBLEMA

Julfirande med integration

HÖGTID På det kostnadsfria firandet "Jul för Alla" möts nya och etablerade svenskar. I Quality Hotel Globe bjuds det 16 december på svenskt julbord, kompisfika, julpysse, dans runt granen och julkappsutdelning till barnen.

– Det är också en bra möjlighet att knyta band med människor med olika bakgrund, säger Petra Lindberg från Nema Problema och Nya Kompisbyrån.

MARIA HAGSTRÖM

”På önskelistor från förr är önskemålen väldigt lika dagens. Leksaker, böcker och husdjur toppar listorna år efter år. Den stora skillnaden då och nu är mängden julklappar på önskelistan.”

Hanna Nydahl, samlingsansvarig på Postmuseum. Där det finns 130 år gamla önskelistor som barn skickat till tomten. Förra året fick tomten runt 20 000 brev till adressen 173 00 Tomtebodan.

BJÖRN LINDQVIST

I Södertälje finns flest områden med särskilt stort utanförskap. Bland annat Ronna centrum.

KARTA ÖVER UTANFÖRSKAP

I Stockholm har sju förorter placerats på Utanförskapets karta. Men vid anmälda brott sticker mer centrala områden ut.

KARTLÄGGNING I Stockholms län finns 39 områden som har ”särskilt stort utanförskap”.

I Södertälje finns flest.

I Stockholms stad har sju platser hamnat på Utanförskapets karta, bland annat Rågsved, Husby och Älvsjö. Det framgår i den kartläggning SCB och Boverket gjort på uppdrag av regeringen, där de har tittat på skolresultat, arbetslöshet, bidragsberoende, valdeltagande,

brott och trångboddhet.

– Att ett bostadsområde finns med på Utanförskapets karta gör att möjligheterna för att kunna få in mer träffsäkra insatser ökar, säger arbetsmarknads- och integrationsminister Mats Persson (L).

Tittar man på enskilda faktorer är det delvis andra platser som utmärker sig. Områden i landet med ”särskilt stora utmaningar för anmälda brott”, men som inte har andra stora problem, finns ofta i centrala stadsområden med en kraftig överrepresentation i Stockholms län och Göteborg. På listan står bland annat Södra

Högalid, Aspudden och Johanneshov med.

Tekniska högskolan hamnar på listorna över områden med stora utmaningar med svag förankring på arbetsmarknaden och trångboddhet, likaså Universitetet som hamnar på samma nivå av trångboddhet som Rinkeby. Men anledningen till de två förstnämndas placering på listan kan förklaras med många studenter.

Platser i landet som har stor ohälsa finns endast ett i Stockholms län – Vigelsjö i utkanten av Norrtälje.

MARIA HAGSTRÖM

HALLÅ DÄR

Anna-Carin Hultgren, barnsamordnare på Beroendecentrum, som har mottagit Patientnämndens Tillsammanspris.

Gratis, hur känns det?

– Jag är jätterörd. Det är ett väldigt fint kvitto på att vi gör rätt saker. Det är också fint att man uppmärksammar barn som är närstående till personer med beroende, den grupp som varit lite bortglömd. Men jag tänker också på alla föräldrar. Vi måste inom sjukvården generellt, men synnerligen inom beroendevården, lyfta frågan utan stigmatisering och fördomar.

Bland annat vad innebär det att vara barnsamordnare?

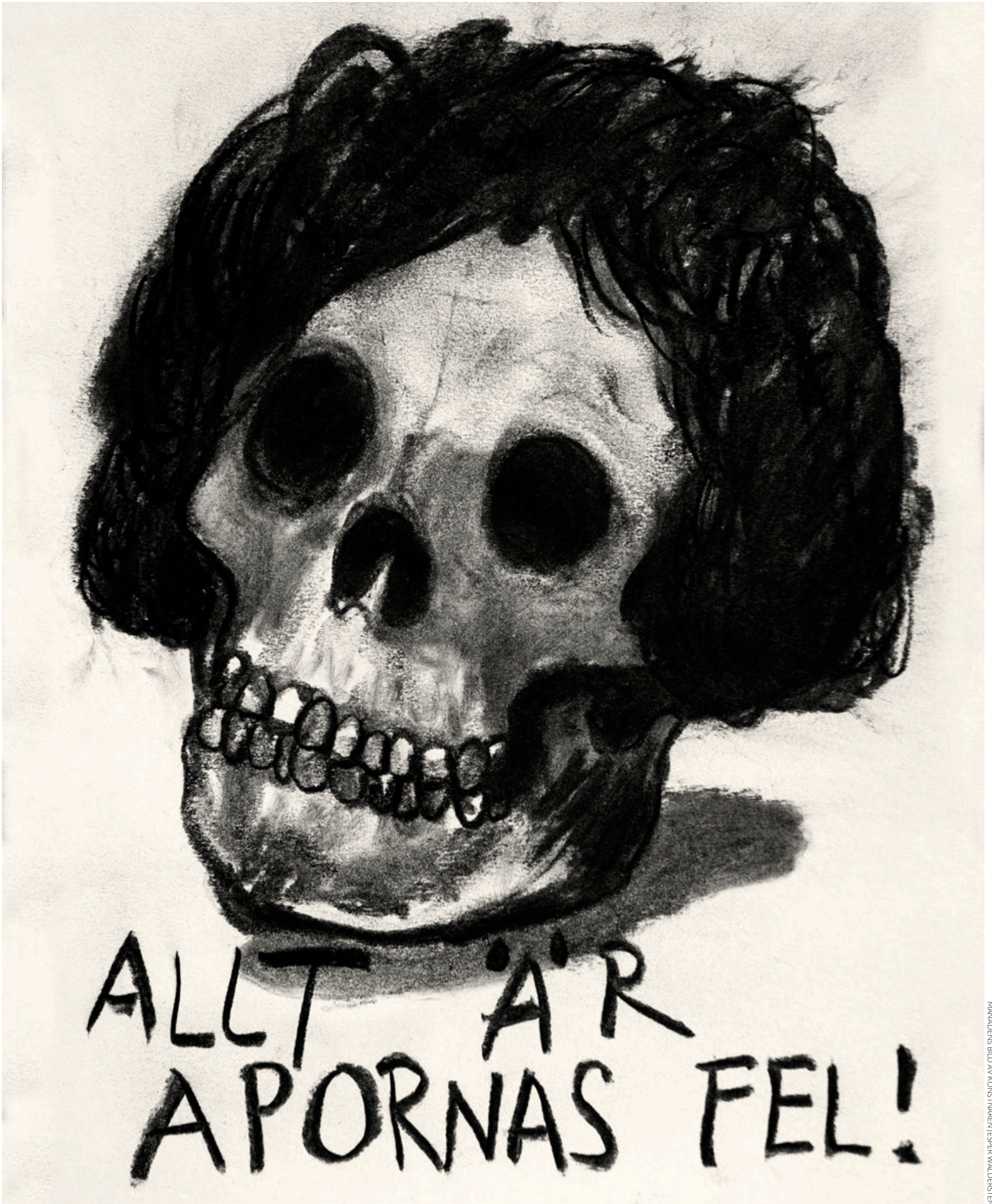
– Jag och min kollega Helena Sköld hjälper till att strukturera för barnombud som finns på alla mottagningar och avdelningar och ser till att vi följer lagen och regionens anvisningar om hur vi ska jobba. Barn har rätt till information, råd och stöd. Vi utbildar personal och studenter i olika metoder. Utöver det uppdraget har jag samtal med patienter kring föräldraskap och samtal med barn.

Du har tagit initiativ till en film som riktar mot barn, berätta.

– Jag hade länge känt att det saknades informationsmaterial riktat till barn, som berättar om beroendesjukdomen på ett korrekt men inte skrämmande sätt. Jag och min dåvarande kollega tog fram en film där barn får information och framför allt budskapet att det inte är barnets fel och att de inte bär ett ansvar.

MARIA HAGSTRÖM

VAR STUREPLAN NÄR 18.11-18.43

MITT PÅ STUREPLAN, mellan två kranbilar med arbetskorgar – en blå, en grön – står en nyligen rest men dessvärre oroväckande illa medfaren julgran med hängande grenar och kattor på vissa grenslut, rejäla luckor i själva barrtätheten.

En ung kvinna med ljusblå handväska stannar till och tittar på granen. Går runt. Går sedan bort och ställer sig vid Svampen och tar upp sin telefon.

En stor taxi stannar till på andra sidan övergångsstället vid lastplatsen och tre män i kostym drar upp sidodörren och kliver ut, en av dem kastar ett bananskal i papperskorgen vid elscooterparkeringsrutan. När han som betalat taxin kliver ut går de fyra tillsammans bort mot Sturehof.

– Vi kommer nog före dom. Varför inte en kanna starkpang?

En vit skåpbil från ett tvätteri stannar till med ett hjulpar på trottoaren och varningsblinkers på, står så några minuter, kör sedan i väg.

En kvinna i fotsid rostbrun kappa tittar på bokhandeln Hedengrens skylt som står lutad mot en papperskorg och nu pekar bort mot andra sidan, mot Ålandsbanken. Hon tittar osäkert rakt över gatan i samma riktning som pilen visar, går sedan bort mot övergångsstället.

Ut mot Birger Jarlsgatan löper en vågformad avdelare i cement,

innanför den står trettio svarta stolpar med dubbla byglar för låsning av cykel, de flesta av dem i bruk med en cykellåst i varje bygel.

I EN RÄT linje, från Svampen räknat, befinner sig en luftpump för cykel, två papperskorgar, tre bänkar och tre svarta, finlemmade gatlyktor med dubbla lampor riktade neråt i slutet av en metallbåge.

Det står tre rektangulära cementbänkar placerade under Svampen.

Busslinje 1 på väg mot Stora Essingen stannar till på andra sidan Sturegatan i höjd med den välvda

ljusskylten på Sturecompagniet. En man ser sig noga för – böjer sig fram i skydd av bussen och spanar gatan upp – innan han kliver ut framför bussen och snabbt sneddar över gatan och ner mot Sturegallerian.

Tre kvinnor, till synes ekiperade för att natten helst inte bör avslutas i brådrasket, kommer över övergångsstället från Biblioteksgatanhållet och stannar till utanför dörrarna till Sturehof medan en av dem röker klart sin cigarett.

När de går möter de en man i dörren på väg ut, han vänder sig snabbt om efter dem innan han fortsätter över Birger Jarlsgatan.

TEXT **ULF STOLT**

FOTO: **MAGNUS SANDBERG**

Om livet plötsligt tar en oväntad vändning gäller det att ha något tryggt att hålla sig i

Oavsett var du befinner dig i livet, kan det vara klokt att ta tag i vardagsjuridiken – innan livet tar en ny riktning. Det kan du få hjälp med hos en auktoriserad begravningsbyrå.

Är ni ogifta men sammanboende är det till exempel bra att skriva ett samboavtal så att var och en får behålla sina ägodelar vid en eventuell separation. Eller ni kanske vill leva lyckliga resten av livet utan att gifta er, men ändå kunna ärva varandra? Då kan den auktoriserade begravningsbyrån hjälpa er att upprätta ett testamente.

Är ni gifta, eller planerar ni att gifta er eller ingå partnerskap? I så fall behöver ni kanske istället hjälp med att upprätta ett äktenskapsförord som gör viss eller all egendom enskilt ägd. Det kan till exempel handla om att göra ärvd egendom till enskild egendom eller att hålla era respektive förmögenheter åtskilda.

Runt om i landet finns ca 400 kunniga begravningsbyråer redo att hjälpa er med juridiken. Gå in på begravningar.se för att få veta mer eller för att söka efter närmaste auktoriserade begravningsbyrå.

VI STÖDJER Situation Stockholm

WALLENSTAM

HAMMARBY
BANDY

BAJEN LIRAR! PÅ ZINKEN! GÅ PÅ BANDY!

ÄNTLIGEN TILLBAKA PÅ ZINKEN OCH I TÄLTET! VÄLKOMNA!

FREDAG 29 NOVEMBER:
HAMMARBY-VÄSTERÅS
ZINKEN KL 19.00

ONSDAG 4 DECEMBER:
HAMMARBY-EDSBY
ZINKEN KL 19.00

ONSDAG 11 DECEMBER:
HAMMARBY-VETLANDA
ZINKEN KL 19.00

FULLSTÄNDIGT SPELSHEMA:
DATUM FÖR BÅDE DAM OCH HERR
FINNS PÅ HAMMARBYBANDY.SE

TACK TILL:

RAMIRENT

Q-QGRUPPEN

Handelsbanken

Doktorand Ida Nilsson inledde sitt arbete med att täppa till kunskapsluckor om vräkningar genom att gå igenom unika registerdata, som bara finns i Sverige. Det handlar om Kronofogdens registerdata för perioden 2009-2012, samt myndighetsregister från Socialstyrelsen, SCB och folkbokföringen.

IDA NILSSON, FORSKARE:

”Det är fler som vräks än statistiken visar”

Det sker nästan 3 000 vräkningar under ett år. Men Ida Nilssons forskning visar att problemet med vräkningar är mycket större än så.

TEXT **MARIA HAGSTRÖM** FOTO **MARTINA HOLMBERG**

LUNCHRUSNINGEN har inte startat och det är nästan tomt i restaurangen i hus 2 på campusområdet. Socionomen Ida Nilsson har tagit en paus från transkribering av intervjuer med socialtjänster över hela landet, för att berätta om luckor i forskningen hon har börjat fylla.

– Forskning är grunden till att vi gör rätt saker med de små resurser vi har. Behoven inom socialtjänsten är oändliga och då är det viktigt att vi har forskning som motiverar insatserna, visar vad som behövs, så att resurser används rätt, säger Ida Nilsson som tidigare jobbade som skuldrådgivare inom socialtjänsten.

Hon har sett hur skulder kan påverka människors liv, men också vikten av att ha en bostad.

– Konsekvenserna kan bli stora när nån vräks från sitt hem. I

värsta fall hemlöshet och då faller ju allting annat också. Ekonomi och jobb, allting faller. Det leder till hälsoeffekter, psykisk ohälsa och självmord. Du måste ha mat i magen och du måste ha nånstans att bo. Det är ett otroligt mänskligt grundläggande behov. Den rätten borde skyddas mycket mer än vad vi gör i samhället i dag.

HON VALDE ATT bli socionom för att hon ville jobba med människor. Nu, som forskare, säger hon att hon jobbar ”för” människor. Hon känner att hon gör ännu mer nytta genom att fylla kunskapsluckor om vräkningar – ett relativt outforskat fält.

Vi har länge vetat hur många avhysningar Kronofogden gör. Förra året 2 768 stycken. Vi vet också vilka som drabbas: framför allt självboende män.

Barnfamiljer utgör ungefär 12 procent. Men vi har inte vetat hur många människor som lämnar sina hem efter att ha mottagit ett vräkningshot men innan dom har fallit och Kronofogden kommit och bytt lås. De syns inte i statistiken. De har aldrig registrerats som formella avhysningar, men har ändå förlorat sina bostäder. När Ida Nilsson började rota i det här, i unika myndighetsregister och ändringar i folkbokföringen, såg hon att det handlar om en stor grupp människor.

– För varje registrerad avhysning sker det fyra andra vräkningar där personerna själva flyttat innan. Om vi räknar dem som vräkning så betyder det att det sker många fler vräkningar i Sverige än vi tidigare visste. Det är viktigt att de synliggörs och att

det här inte sker i det dolda.

Ida Nilssons forskning visar att det finns en ekonomisk utsatthet även bland dem. De är lika marginaliserade som de personer statistiken känner till, men det handlar om andra grupper människor.

– Det som starkast sticker ut är att det är högst risk bland unga personer mellan 18 och 25 år. Även att ha svensk bakgrund och att vara kvinna.

Hon blev förvånad över den så pass höga risken för unga personer. Varför det ser ut så kan hon än så länge endast spekulera om.

– Min första tanke var att det beror på okunskap hos unga. Att de inte vet hur de ska hantera situationen och var de kan vända sig i samhället för stöd. Det kan också vara så att de har ett annat socialt nätverk till skillnad från dem som vräks av Kronofogden. Kanske flyttade de hem till sina föräldrar? Det kan också vara så att unga lever med kortsiktiga jobb och mindre stabilitet över tid.

I SVERIGE FINNS en nollvision – barn ska inte vräkas. Ändå har familjer med barn som vräks ►►►

IDA NILSSON

Yrke: Socionom och doktorand vid Institutionen för socialt arbete, Stockholms universitet.

Gjort tidigare: Jobbat som skuldrådgivare inom socialtjänsten, bland annat i Stockholm.

Aktuell: Med ny forskning om vräkningshotade människor som lämnar sina hem.

VRÄKNING I STATISTIKEN

■ Under 2023 genomförde Kronofogden 2 768 vräkningar. Det är en ökning med tio procent jämfört med året innan. Var femte bor i Stockholm.

■ Antalet barn som berörs av vräkning ökar. Totalt var 674 barn i Sverige med om att deras familj, eller en av deras föräldrar, vräktes under 2023 - en ökning med 17 procent. Första halvåret 2024 har antalet ökat ytterligare jämfört samma period föregående år.

■ Ansökningar om vräkning ökade med 13 procent mellan 2022 och 2023, till 6 923. Flest ansökningar kommer in i storstadsområdena.

från sina hem ökat de senaste åren. Även i den gruppen som Ida Nilsson forskar om finns det många barnfamiljer – en tredjedel.

– Det är alltså många fler barn som berörs av vräkning än statistiken visar. När man tittade närmare på det här så var det faktiskt par med hemmaboende barn som sticker ut som en riskfaktor här.

När hon i sin senaste och fortfarande pågående studie reser runt i landet för att ta reda på hur socialtjänster jobbar vräkningsförebyggande kan hon ändå se att det finns ett fokus på att barnfamiljer inte ska avhysas.

– Men det kanske blir lite för mycket fokus på själva avhysningen, för att det är den som gör att barn syns i statistiken sen och som ger familjer en vräkningsan-

”PAR MED HEMMABOENDE BARN STICKER UT SOM EN RISKFAKTOR.”

märkning. Det kanske påverkar och att man hjälper familjerna att flytta innan. Men oavsett är det här jättekänsligt för barn. Det är inte bara själva avhysningen, utan även flyttar och en instabil boendesituation som påverkar barn och deras utveckling.

HENNES FORSKNING VISAR att det är 9 procent av ansökningarna om avhysning hos Kronofogden som verkställs. 36 procent flyttar innan avhysningen formellt sker. 55 procent har kunnat nå en lösning så att de kan bo kvar, till exempel kan socialtjänsten ha gått in och betalat hyresskulden. **Varför flyttar vissa människor innan och andra bor kvar fram till avhysningen?**

– Det behöver vi ta reda på. Jag tänker att socialtjänstens

vräkningsförebyggande arbete kan påverka vem som flyttar innan och vem som blir avhyst. I min nuvarande studie hoppas jag få svar på varför.

Men hon märker att kommuner pratar om att det satsas på det här. Regeringen har också precis gett Socialstyrelsen i uppdrag att analysera varför antalet vräkningar av barnfamiljer har ökat och föreslå åtgärder. Enligt socialtjänstminister Camilla Waltersson Grönvall (M) ska krafttag tas.

– Det är saker på gång. Det är nya funktioner som tillsätts och resurser. Men om det ska satsas på det måste vi ha forskning så att vi gör rätt saker. Det finns flera luckor i forskningen och mycket för mig att göra framöver. Till exempel: var tar alla människor vägen? ■

Rekordmånga akademiker är med i a-kassan.

Gör som över 785 000 andra och trygga lönen med Akademikernas a-kassa.

A-kassan är en **framtidsförsäkring**, med den kan du känna trygghet genom hela arbetslivet.

Om du känner dig lite osäker på omvärlden med kris, lågkonjunktur och räntor kan det vara tryggt att försäkra lönen. Hos oss kan man vara medlem oavsett yrke och bransch, anställd eller företagare.

**Akademikernas
a-kassa.**

Läs mer och blir medlem på
akademikernasakassa.se

Illustration av LO

NU FATTAR JAG VARFÖR

Min kille lyckades efter tre år som hemlös att få ett andrahandskontrakt. Han kontaktade socialtjänsten för ekonomisk hjälp. Han fick avslag med motiveringen att han inte är någon dom vill satsa på och för att han inte gjort något själv.

Vadå inte gjort något själv?

Han har ju lyckats söka och få en bostad. Vilket är nästintill omöjligt för en hemlös i missbruk, med kronofogdeskulder. Och att han inte är någon dom vill satsa på?! Har inte alla människor i Sverige rätt till existensminimum? Och

alla i Stockholm rätt till tak över huvudet? Och är inte soc jobb att vägleda och skicka remiss till jobbtorg och vuxen för att han ska få hjälp med sitt missbruk?

Statistiken säger att endast två personer var tionde år i akut hemlöshet lyckas ta sig tillbaka till ett normalt liv. Nu fattar jag varför. Fy fan.

Tess

KATTEN SHIVA

24 oktober fick jag äntligen en katt. Hon är så söt. Mer rädd var hon första veckan,

så såg jag knappt henne, hon höll sig under badkaret. Men hon är ju rumsren. Och mat äter hon i smyg då jag inte ser. Men i förrgår hade jag varit ute, då låg hon på soffan mitt emot mig. Helt otroligt för jag tar det lugnt med henne, ger henne tid. Till sist hoppas jag verkligen att jag får ta henne i famnen, klappa henne, hon är så himla söt, gulvit lite lurvig. Så det är bara vänta in henne så får jag hoppas hon känner sig hemma snart.

Lena Freij

TACK SOCIALTJÄNSTEN

Jag har haft, och har fortfarande, mycket med socialtjänsten att göra i mer än tolv år efter min partner och min mammas död samma år. Konflikten med närmaste släkt om arv har gjort sorgen mycket värre. Min psykiska ohälsa har blivit sämre och mitt missbruk som myndigheterna inte visste om har blivit värre. Hemlösheten, kontakt med polisen och socialtjänsten som jag undvikit har blivit ett måste.

Jag är en av dem som kritiserat denna myndighet när jag var missnöjd med vissa beslut, men det betyder inte att jag hade rätt i all min kritik. Jag känner många som varit missnöjda

med socialtjänsten och nu är de tacksamma för den hjälp de fått från denna myndighet.

Socialtjänsten har fått mycket kritik, därför att det finns de som tycker att de gör för lite och de som tycker att de gör för mycket. En sak jag är säker på är att många som varit kritiska till socialtjänsten är idag tacksamma för hjälpen de fått och jag kan inte neka, jag är en av dem.

Det är dags att tacka socialtjänsten för det svåra jobbet de utför. Önskar alla God Jul och Gott Nytt År.

Mikael S.

ÅTERBRUK

I dag frös jag så jag gick och kollade om det fanns något billigt. Då köpte jag en röd luvjacka. Och en grå Adidas långärmad för ett bra pris. Gillar märket. Jag fick en väst av en killkompis som jag tycker väldigt mycket om.

Nu håller jag på att rensa ur kläder jag inte behöver. Jag räknade i går att jag hade tolv luvjackor som jag inte använder. Därför ska jag ge bort både blusar plus luvjackor plus jeans till Stadsmissionen. Onödigt att sånt bara ligger för jag använder inte allt.

Lena Freij

NOLL KOLL

*Noll koll men det spelar roll
du får mig att tappa balans och kontroll.
Vidrig och egensinnad är inte min stil
men jag står bredvid och ser dig ta ditt eget liv.
Önskar man fanns för varandra
men du försvann för mig,
elak som satan önskar jag kunde få dig att vakna,
älskad men ändå hatad.*

Nadja

JULEN

Julen har alltid varit en både bra period och dåliga perioder. Det dåliga har egentligen sen barndom präglats av alkohol. Mina föräldrar var aldrig ihop, knappt när jag föddes vilket kunde göra att det var sura miner beroende vem som hade hand om mig på jul. Men annars på lov, så var det oftare hos pappa vi åkte på semester och jag fick träffa mina syskon, kusiner och mer familjärt än enbart med mamma och alkohol.

Julen är en svår tid för oss, många av oss, men vi är krigare och kämpar på och försöker bygga vår egen familj med bättre minnen.

Ber att julen 2024 ska bli en fin helg med bra folk runt omkring oss.

Emelie

Kvinnofridslinjen är en stödtelefon för dig som är utsatt för hot, våld eller sexuella övergrepp.

Ingen fråga är för liten

 020-50 50 50
Kvinnofridslinjen

VILL DU VETA MER? BESÖK GÄRNA KVINNOFRIDSLINJEN.SE

Kvinnofridslinjen drivs av Nationellt centrum för kvinnofrid vid Uppsala universitet och Akademiska sjukhuset på uppdrag av regeringen.

**Vi önskar våra
partners och
medmänniskor en
riktigt God jul!**

 **Alfvén &
Didrikson**

www.alfvendidrikson.com

Med blicken på sig själv

Under närmare ett år har **Henrik Schyffert** legat på en soffa på scenen redan när publiken släppts in och väntat på att få dra igång sin hyllade föreställning "Schyffert Forever". Hans humor bygger på noggrannhet med detaljer, på att våga hålla blicken kvar på sig själv. Från uppväxten i Rosersberg och hit har både Joe Strummer och morsealfabetet varit en viss hjälp på vägen. Och terapin som öppnade dörren. Text **Ulf Stolt** Foto **Johan Bergmark**

E skilstuna Teater, 13 november klockan 19.41.
En "Schyffert Forever"-affisch med dagens datum är uppsatt på insidan av en av de mellersta dörrarna.

Det finns kaffe, läsk, kaffebröd och lite blandat godis att köpa från en man posterad bakom en hästskoformad bardisk av ljusst trä mellan två pelare i foajén. Elektriska ljuslyktor med vippande veke i små glaskoppar på borden runtomkring.

I ett anslag på spegeln inne på toaletten ombeds man att där inte bruka hårspray, parfym eller dylikt, då brandlarmet kan utlösas.

Det pågår en ganska jämn tillströmning av människor som alla hänger av sig i garderoben, de flesta verkar vara där två och två, en och annan familj syns till, här och där en solitär biljettinnehavare.

Dörrarna in till salongen öppnas en kvart innan showstart.

Henrik Schyffert befinner sig då redan på scenen, bekvämt liggande raklång på en låg grön soffa till höger en bit in på scenen. I fonden en rektangulär ännu inte tänd ljusskylt, till vänster en pall med ett glas vatten på.

Han är ledigt klädd i chinos och sneakers, vit t-shirt under en blå jacka med några få röda detaljer.

Telefonen i handen ansluten till laddsladden, mikrofonen som väntar på att showen ska inledas ligger vilande i knäet. Ibland spelar han några takter lufttrummor, sjunger med några strofer i en refräng.

Kvinnan till höger om mig är aningen förundrad över hans oväntade närvaro på scenen redan när publiken börjar släpps in, innan själva föreställningen börjat.

Eller har den redan börjat?

Hon vänder sig till sin man. Viskar:

– Det kanske är en del av föreställningen det här, att han redan ligger där?

Mannen rycker på axlarna. Ler.

– Ingen aning.

"Jag blir lite sur på att man skämtar bort allt jobbigt."

Henrik Schyffert tittar på klockan. Byter låt. Knappar runt på telefonen, blickar ut över salongen, kollar klockan igen.

Dörrarna stängs. Ljuset i salongen dimras ner.

Han tar upp mikrofonen, reser sig upp till sittande och sätter fötterna i golvet på långsidan av soffan, musiker tonar ut, ser ut över publiken:

– Jag läste precis... det var nån influencer som skrev på Instagram om vilket sammanträffande det ändå är att...

L unchtid några dagar senare, restaurang Tranan, Odenplan.

Henrik Schyffert har haft en tidig morgon.

Klockan åtta i morse satt han på x2000-tåget mot Malmö och klev av i Norrköping och tog sig ut till bilverkstaden där hans bil stått i väntan på reparation sedan i somras, efter en parkeringsskada då fronten trycktes till.

När jag lägger intervjubandspelaren på en tygservett mellan oss på bordet tittar Henrik Schyffert lite oroat på den – det föreligger ett ganska ymnigt lunchsori i restaurangen.

– Kommer du höra nåt alls i det här oljudet? Jag är ju gammal radiokille så jag är extremt noga med ljud.

Vi kommer att återkomma till det där med radio.

Föreställningen "Schyffert Forever" är till formen klassisk standup i nittio minuter. Men det som gör att den också djupnar och fastnar i en är den i en handfull sekvenser återkommande berättelsen om hur hans mamma insjuknar och dör.

Det var dock inte kring den händelsen han skrev och utformade föreställningen.

Det var precis tvärtom.

På hösten förrföra året hade han börjat skriva på en föreställning som bara skulle vara kul, skämt och trams, planerad premiär i januari följande år.

I oktober, när nästan hela showen var klar, insjuknade hans mamma.

– Då är jag helt inne i att jag ska hitta på de här skämten samtidigt som jag ska ta hand om mamma. Men då slår det mig efter nån månad att det här är ett ämne. Jag blir lite sur på att man skämtar bort allt jobbigt, fast jag tänker också att det inte bara är att skämta bort, för är man nära nån så är det också att skämta sig närmare.

Spermaharen

■ Websidan "Spermaharen" var en del av it-boomen då företag kastade pengar på websidor. Killinggänget fick en bunt pengar av Telia för att göra Spermaharen. Henrik Schyffert tillskriver mycket av dess humor till Martin Luuk. Självt skrev han ledare och var ansvarig utgivare för bricktidningen Spermaharen, som bara fanns på restaurang Server i Frihamnen.

Sommar-skäggsfest

■ När Henrik Schyffert bodde på Surbrunnsgatan gick han mycket på restaurang Tranan, det var "på den tiden Per Hagman hade posten dit". Han berättar att vid det stora runda bordet i vänstra hörnet satt regissören Johan Renck när han hade releasefest för sitt sommarskägg. Han själv, Andres Lokko och grabbarna i Teddybears var bland de inbjudna.

Johan Renck efter sommarskägg.

– Det tyckte jag var intressant, hur jag slets mellan det här. Humor är någonting som Henrik Schyffert och hans mamma delat genom livet, det har varit deras sätt och vara nära, kommunicera, dela och bekräfta varandra.

– Jag ville inte lägga in en snyffthistoria bara för att det skulle va så, utan det här stämmer överens med vad jag gör och varför jag gör det.

– Jag frågade mamma om jag fick, läste upp vad jag tänkte göra. Hon tyckte det var kul, bra. Det var viktigt för mig att mamma skulle va rolig, när hon är med är det hennes skämt – hon skulle inte va en sorgsen karaktär i historien, för det var hon aldrig. Och mamma får sista skämtet, sista skrattet. Situationen är sorglig, men hon är rolig.

Roten till både hans mammas och därmed till dels också hans egen humor, är hans morfar. Som likt hans mamma hade en mörk, lite absurd humor. Hans morfar flydde från Tyskland under andra världskriget, var anti-nazist och hans namn fanns på någon dödslista. Systemen avled i koncentrationsläger.

– Jag minns när jag var liten och vi åkte hem till mormor och morfar. . . morfar hatade ryssarna för vad de gjorde med Tyskland efter kriget. En dag när vi kom dit skulle vi fira Lenins dödsdag – då ligger morfar lit de parade på matsalsbordet. Som Lenin. Så spelades "Internationalen" och fick vi gå in och lägga blommor på Lenin och fira att "den jävla idioten" var död. Sen käkade vi middag. Jag var väl sju-åtta år då.

– Jag förstod inte humor och ironi då. Men jag tyckte det var roligt att morfar låg på bordet.

Att få ihop nittio minuter "Schyffert Forever" tar sin tid. Skämt på skämt vaskas fram, knådas till och testas på publik – Norra Brunn var hans laboratorium – och minuter läggs till minuter.

– Först skriva en idé, sen ner och prova, då märker jag – ingenting var roligt. Men en grej var kul. Jag kommenterade nån i publiken, det kan va nåt. Sen skriver jag den. Sen ner igen. Nu har jag tre minuter som funkar, sen skriva igen, nu har jag sex minuter, sen skriva igen, nu har jag sju minuter. Sen kör man det tio gånger och får ner det till fem minuter.

Henrik Schyfferts humor bygger mycket på detaljer, precisa beskrivningar av människor och situationer, hur saker ser ut, låter och smakar. På noggrannhet och tanke, på exakthet i blick och urval.

Det handlar om att vara perceptiv på sin omgivning.

– När jag är i skrivarmode är jag det. Jag hade ett och ett halvt års skriv till den här föreställningen. Under den tiden

är jag extremt perceptiv på sånt.

Han ger ett exempel på en sekvens från showen som är kopplad till en SJ-kampanj han såg en gång när han åkte tåg.

– Sen kollade jag på Youtube där det var en två år gammal reklamfilm med samma idé, samma skit – "Resan är viktigare än målet" var det på nån, "Njut av din inre resa" på en annan. Det där är ju bara skit, nåt Deepak Chopra-flum, Paulo Coelho-citat som inte betyder nånting.

Då börjar han tänka på hur andra typer av resebolags reklamfilmer ser ut – flygbolag säljer exempelvis alltid bara sina resmål – och om de i stället för Dubai på samma sätt skulle sälja Torshälla, orten han nämnde i skämtet under föreställningen i Eskilstuna.

– Då kan man inte bara säga att det står en tant och röker, utan då är det roligare att säga udda Moonboots och leopardtights – gud bor i detaljerna.

Han ger ett annat exempel.

– Om man säger att man träffade "en tjej på stan i går", så är ju det inte särskilt kul. Men om man säger att man träffade en "arbetslös sufflös från Uppsala Stadsteater i går", eller "jag låg med en arbetslös sufflös från Uppsala Stadsteater i går" så är det genast roligt. Man har inte sagt nåt skämt ännu, man har bara beskrivit det väldigt detaljerat. Men där bor det humor.

Det Henrik Schyffert drömde om som ung var att jobba med musik. Han visste inte riktigt hur, bara att det var det han ville. Radion var hans källa till musiken. Han lyssnade mycket på radio. Och hemma var det över huvud taget mycket som kretsade kring just radio, då hans pappa var radioamatör.

"Vi fick gå in och lägga blommor på Lenin och fira att "den jävla idioten" var död. Sen käkade vi middag."

”Det där är ju bara skit, nåt Deepak Chopra-flum, Paulo Coelho-citat som inte betyder nånting.”

– Vi hade en antenn gjuten i gräsmattan, ingen jävla antenn på taket – sånt såg vi ner på. Det här var en nittiofotare med staglinor och eldriven rotor där uppe så du kunde vrida den och följa månen. Vi hade en stor antenn på bilen också.

Vad gör egentligen en radioamatör?

– Det var ju den tidens internet, liksom. Att ha så lite utrustning som möjligt och nå så långt som möjligt, det är själva sporten. Man kunde studsas radiosignalen på månen och såna grejer. Sen skickade de QSL-kort till varandra och bekräftade att de haft kontakt.

– Farsan kunde komma till Filipinerna och så satt de och körde morse – snackade om mottagningen: ”Vad har du för mottagning? Hör du mig? Jag har fyra tvåa. Vad ligger du på för band?”

De hade ett rum hemma i huset Rosersberg som kallades för Radiorummet där hans pappa hade alla sina grejer, han byggde även en del eget.

– Jag var flytande som telegrafist vid nio års ålder. Hemma var man tvungen att kunna morse, farsan var ju militär också. I våra fotoalbum är det mycket morse-sig-naler under bilderna, så man får tyda vad det står – skrivit med morse i stället, typ dadida diditditditda dadit ditda... så står det ”Midsommarrafton”.

Han hade inget idrottsintresse alls – de flesta andra i hans ålder i Rosersberg spelade hockey, fotboll eller handboll.

– Jag satt hemma med mina kassetter och spelade in Lördagsbiten och Trackslistan. Så första sekunderna på varje låt saknades och på slutet hördes alltid ”Det var...”. Jag bokförde noga vad jag tror de sa banden hette. När kassetten var full kopierade jag över de bästa låtarna till en best-of-kassett.

När han gick i åttan och skulle ut på prao hörde han av sig till Eldorado i P3 och fick göra sin prao där. Det första

han gjorde var att åka till Hovet och intervjua The Clash.

– Det var det dåliga Clash, ”Cut The Crap”-Clash, bara Joe Strummer och Paul Simonon kvar. Jag kom dit med en stor Nagra-bandspelare på axeln och en mikrofon. Jag var jättenervös och berättade det och sa att det här är min första intervju. Så Joe Strummer hjälpte mig, sa att de brukar vilja ha svar på de här frågorna. Sen svarade han på dem. Och sjöng ”Bankrobber” a’ capella som avslutningsgrej – ”här har du, de kommer bli jättenöjda”.

– Det var guld, men det fattade inte jag, de var helt lyriska uppe på radion när de fick det där.

De behöll honom över sommaren som nån sorts knatte-reporter som intervjuade korvförsäljare med en HF-sändare på ryggen, skickades till Kungsan för att kolla vilket som verkade vara sommarens glassmak. På hösten sedan fick han börja göra rockintervjuer.

Han beskriver Rosersberg som en plats med villor, mycket kedjehus i mexitegel och fyr-tiotals trevåningshus ”a’ la Katrineholm”. Det fanns ett Konsum, en småskola ettan till sexan, en gympahall, två fotbollsplaner, en hockeyrink, en pendeltågstation. Bodde kanske fyra tusen personer där.

– Nästan alla jobbade på Arlanda – inflygningen till Arlanda går rakt över Rosersberg. Man kunde räkna bultarna på undersidan av 09.17-kärnan från JFK.

– Folk som bor i Rosersberg, när flygplanen kommer in slutar man prata, ingen tittar upp, alla bara slutar prata tills det passerat, sen fortsätter man igen.

Han gick i skolan ettan till sexan där, sedan högstadiet och gymnasiet i Märsta, spenderade mycket tid på 582:ans buss.

– Jag läste samhällsvetenskaplig i ett år, sen var jag utbyttestudent i ett år i Cannes i Frankrike. Jag skulle lära mig franska, vilket jag inte gjorde. Sen pluggade jag ett år till, sen fick jag jobb på MTV i London när jag var arton.

Efter tre år på MTV i London – han producerade bland annat ”120 Minutes” – kom han tillbaka till Stockholm och nystartade Strix Television. De gjorde bland annat Popitopp med Cia Berg och Johanna Westman.

– Thomas Gylling hade ett program han inte kunde göra, för han skulle till Barbados och spela oljefat eller nåt, då var det hål i tablån. Då frågade de mig och Andres (Lokko, redaktör för Popitopp, red. anm.) om vi hade nån idé för att fylla den där halvtimmen. Då skrev vi ”I manegen med Glenn Killing”.

De fick reda på det i maj, det skulle spelas in i augusti och sändas i september. De skrev det snabbt över ▶▶▶

Rockdrömmen

■ Mellan 1993 och 1999 var han medlem i gruppen Whale, som han startade med Gordon Cyrus och Cia Berg. Bandet gav ut två skivor, gjorde två USA-turnéer och låg som bäst trea på Englandslistan med debutsingeln ”Hobo Humpin’ Slobo Babe”.

■ Henrik Schyffert var reklamfilmsregissör på Rally-TV då, där Gordon Cyrus gjorde musik till reklamfilmerna. De blev kompisar och satt mycket i hans lilla studio ovanför Soundtrade i Solna – Christian Falk, som producerade Whales debutskiva *We Care*, satt i studiorummet intill – och gjorde musik. Där skrevs låten.

sommaren, castade och spelade in de sju avsnitten i en studio på SVT på en vecka med nästan minimal budget.

– Ingen tittade på det, det gick efter midnatt, nån sorts nattmusikprogram. Och det sågades i tidningarna – larvigt, dåligt, folk fattade inte.

Sommaren efter var det riktigt uselt väder. Svt la om i tablån, körde en del repriser, nu sändes det vid halv sex.

– Och då tog det fart. Vilket gjorde att de hörde av sig från Berns och ville ha krogshowen. Och medan vi spelade den hittade vi på idén till ”Nilecity”.

Lunchen är uppäten. Fotografen på väg. Henrik Schyffert visar sin telefon, scrol-lar ner sida efter sida med vit text på svart botten. Det här är allt det material som inte blev showen ”Schyffert Forever”. Vi pratar om showen ”The 90’s – ett försvarstal” från 2007. Och hur viktig hans terapeut och tiden i terapi var för att den föreställningen skulle bli vad den blev.

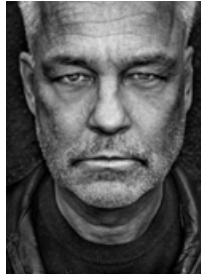
– Den föreställningen var det ju min terapeut som skrev, kan man säga, det var ju han som fick mig att gå ner i de där hålen. Hjälpte mig hitta det där, annars hade jag aldrig vågat – han höll mig i handen genom hela det där.

Hans terapeut – han träffar honom då och då fortfarande när det behövs, vid stora förändring i livet, kriser – var nyligen och såg den här föreställningen.

– Han sa att det här egentligen är del två av ”The 90:s”.

Det är mitt liv igen, det är mamma och pappa, fast nu är det mamma-historien, först var det pappahistorien. Jag höll på då och talade om humordörren och allvarsdörren, men att jag nu väljer humordörren, men det du har är kostnaderna för det som du tar del två ur. Han sa – och det har jag aldrig tänkt på – att jag nu gjort en fortsättning av den föreställningen. Det var fint av honom att se det.

”Publiken är som hajar, de känner direkt att det är blod i vattnet.”

Henrik Schyffert

■ **Född: 23 februari 1968, uppvuxen i Rosersberg.**

■ **Gör: Komiker, regissör, manusförfattare.**

■ **Gjort: Var med och startade Killinggänget 1991. Medlem i Hassangänget, kända för sina busringningar. Varit programledare, regisserat film och tv-serier (bland andra filmen *Spring Uje Spring* och avsnitt av *Solsidan*). Legat trea på Englandslistan med gruppen *Whale*, utsetts till Årets manliga komiker två gånger.**

■ **Aktuell: Med standupföreställningen ”Schyffert Forever” som spelar på Chinateatern 4 december, sedan på Rival 5-8 februari och 7-8 mars 2025.**

Henrik Schyffert skjuter ut stolen lite, gör en parallell mellan stand up och terapi om att botten måste vara sann.

– Då tänker jag att det är som när jag är i terapi och ”varför är jag så rädd för att snacka med min tjej om det här ämnet” och terapeuten frågar varför jag är det och vad jag skulle vilja säga. Och man börjar gräva i det och helt plötsligt gör man kopplingen att ”det är ju med mamma, för att hon inte fick för sin... och det har jag...” De där nedärvda trådarna och kopplingarna och när man ser det.

Han beskriver en vägg som i en FBI-film – bilder med trådar emellan, lappar och anteckningar, allt kors och tvärs. Hur det liknar standup, att man tar reda på någonting som botten i någonting i en själv. Och som måste vara sant, annars fungerar det inte.

– Publiken är som hajar, de känner direkt att det är blod i vattnet: ”Fan, det är nåt skit här, alltså...”

Det är tufft och utsatt att ställa sig ensam med en mikrofon framför en fullsatt teater som vill bli ymnigt road.

– Men det man inte talar om är belöningen, när du talar uppriktigt och ärligt om nåt som du bryr dig om, på ett sätt som får åttahundra personer att skratta samtidigt. Det är oslagbart. Det är en jävligt stark tobak.

Fotograf Johan Bergmark anländer. De går Odengatan ner och in Norrtullsgatan för att inleda fotograferingen. På en bakgård vid sidan av Hamburgbryggeriet passerar fyra ungdomar fotograferingen, de tittar på lamporna och det som sker och när de går runt hörnet säger en av dem:

– Jag tror det där är Mikael Persbrandt.

Snutt över gatan, ny plats, nya bilder.

Henrik Schyffert sitter på några tillplattade kartonger på en lastvagn – en sådan där på fyra hjul med höga långssidor och öppna kortsidor man ser i mataffärer – när en man skyndsamt passerar. Fotograf Bergmark säger: ”Du hinner till bolaget”. Mannen stannar, börjar förklara sig: ”Jag är inte på väg till bolaget, jag ska...”

När mannen gått vidare ler Henrik Schyffert.

– Det där som hände där, när Johan sa ”du hinner till bolaget” och han borde svarat: ”Ha ha, hej då”. Men i stället försökte han förklara var han skulle, men märkte halvvägs att ingen bryr sig om vart jag egentligen ska så han gav upp, mitt i en mening gick han i väg. Apropå det där vi pratade om tidigare, vardagshändelser man lägger på minnet – det där var en sän. Det där är roligt. ■

FOTEN ÖVER KANTEN

På gatan står jag väntandes på er som försvunnit och numer förnimms som bilder i minnet och hörselspår.

Vi som halvägs är har snedlagda kroppar, skador av glas, med längtan över ögonen trevar foten i luften över kanten, mot framtidens allt jagandes livet som var.

Ingenting hindrar hoppet att lösgöras ur fast stagnation, kanske jag blir till en fjärl eller en flod med en flytande stock. Och fälten och gräset skiftar färg mot det brungula blöta och bergen djupnar i grånad under skuggorna. Som av en händelse låg där stickade vantar i fickan när de behövdes. Vinden gör benen till knotor som stapplar. Jag har hört att det ska bli kalla vintrar några år framöver,

LO

DÅ DJUREN I SKOGEN ÄR TYSTA

Barrträd som granar och tallar stillsammare stå, lövträden är mer kaotiska ändå, dessa mumlar i blåst, och gulröda, flikiga löv flyger iväg. Löv skyfflas ihop, flyttar sig snart lite till, är oroliga, ligger ogärna still. Nästa dag är vinden glömd som ett påklitrat bokmärke tycks skogen vara, på blå, blå luft. Inte ett moln hängt däruppe fara.

I skogen har djuren fullt sjå med att byta till vita fjädrar och vit päls, gå i ide eller flytta.

Allt inför att de måste vintern klara, göra vad som bäst dem nyttar. Så en dag är alla djuren i skogen tysta, det är den dagen då snön kommer. Snön i skyn rivs, och sönderfalla, fryst är marken och vatten i sjön. Lätta snöstjärnor i villervalla, ändå tysta de smyga sig fram, en och en. Det snöar. Hur blir vintern i år? Istid, eller som en tidig vår? Ska en bergskedja av snö hoppa fram en morgon intill min busskö, stå kvar till slutet av april, då det blir blött av tö. Blir det en utdragen, seg, kall vinterdvala, då jag halkar i snötjocka, invirad i ullig halsduk och mössa och socka, täta, varma vantar, då vägarna är hala. På den kalla, vida, vita snöslätten blänker det hastigt till av pyttesmå glitterstjärnor. De svarta, trådiga trädskelleten. Allt vilar och väntar. Solen är ännu svag. På vintern solen sin fana halar, först i maj, oåterkalleligt, solen hämtas.

Så vackert och fridfullt den första snön faller. Men ändå, hoppas den första snön blir den sista vi i vinter får. Men så blir det ej, det kan vem som helst förutspå, Det är bara att vänta som allt i naturen gör, det är så.

Ewa

FÖLJ OSS PÅ
INSTAGRAM

@situationsthlm

GOD JUL ÖNSKAR STOCKHOLM

Alice gick bort i april i ett långt land utan sprutrum, hon dog av nån bacill Vem sökte vård med risk för "eget bruk"? Dodo hittade dom på ett golv, här får transor kvarta i gubbarnas rum. Psykosser och ditt liv blir som en boll på studs mellan psyk och missbruk.

God Jul Stockholm.

Dumpad efter avgiftning – Stockholms Central, leva i nån sorts självmedicinering, jazza runt på en rutten banan, ingen traumabearbetning. Ännu ett år – det som hänt har aldrig hänt, här är Europas högsta dödstal. Ännu ett år med New public management, Allt blir kriminellt – här skjuts det för ett gram. Överdoser utan naloxon, leva i självmedicinering, jazza runt på en rutten banan, här finns ingen traumabearbetning.

God Jul önskar Stockholm
God Jul önskar Stockholm
God Jul önskar Stockholms stad

Markku/ Fläckfria

MIN ÄLSKADE DOTTER

Vet att jag svikit dig och det är inte alls okej. Förlåt täcker ej det jag sabbat för dig, dina tårar svider mer än mina egna. Jag vet att jag har gjort dig besviken. Nu måste verkligheten äga rum igen, det borde skett för länge sen. Detta var aldrig tänkt att vända livet, återskapa ett hem för att återskapa ett hem för att åter få dig hem igen. Nog har jag slösat och lekt med tiden men det e du som sitter av tiden. Ska ta och göra allt i mån av makt med handling och inte bara snack, vet att du e lack – jag e lack på mig.

Nadja

SKEVT

Dom här tiderna som vi lever i, tar fram det sämsta hos alla människor. Undrar? Varför måste man vara elak?? Tänker bara på sig själv, jag...jag...jag. Är det så svårt att bara hjälpa till, vara snäll, ödmjuk mot sina medmänniskor? Typ så här, helt plötsligt har alla människor blivit, typ som rovdjur. Varför då? Så då börjar man undra?? Man behöver faktiskt inte vara ondskefull, vad vinner man på det?

Magdalena 407

ÖPPNA ERA ÖGON!

Världen måste sluta att se på när Israel förstör civila liv genom belägring, hungersnöd, tvångsförflyttningar och dödliga attacker. På ett år har över 43 000 människor dödats och 90 % av befolkningen befinner sig på flykt i Gaza.

Vi måste alla fortsätta ställa krav för att världens makthavare ska AGERA för att få stopp på det civila lidandet i Gaza. Amnesty fortsätter kräva att Sveriges regering agerar för ett omedelbart och varaktigt eldupphör från alla parter och att Israel upphör med sin omänskliga och olagliga blockad av Gaza!

Skriv under vår aktion:

amnesty.se/agera

AMNESTY
INTERNATIONAL

Själva stadsdelen Liseberg bildades 1932. Den fick sitt namn efter Lisebergstorpet som byggdes 1778. Torpet låg vid nuvarande Jultomtestigen 13-15. I dag är Liseberg en stadsdel i Hägersten-Ålvsjö stadsdelsförvaltning.

Jultomtestigen, Pepparkaksgränd och Fem fålars väg. Gatunamn i Stockholm som får extra relevans en gång om året. Men varför har så många gator i just Örby julrelaterade namn? Och hur är det med Tomtebogatan - bodde tomten där? Text **Gerd Eriksson** Foto **Magnus Sandberg**

VÄG MOT JULEN

NÄR VI BESÖKER Jultomtestigen är det inte några boende där som är hemma. Men så är det mitt på dagen och en villagata med nummer bara från 1 till 15.

Det är en återvändsgränd. I några av trädgårdarna utmed gatan hänger röda äpplen

kvar på träden, som julkulor.

I Örby, eller närmare bestämt i området som heter Liseberg, är husen byggda på 20-, 30- och 40-talet. Det är en mix av villor, radhus och lägenheter. I början av 1900-talet fanns bara Lisebergstorpet där. Det tillhörde

Västberga gård, som styckade av och sålde marken för att det skulle byggas bostäder.

Den 13 juli 1923 träffades dåvarande namnberedningen i Stockholm, bestående av stadsarkitekter och andra lärde män för att slå sina kloka huvuden ihop. I protokollet ►►

från mötet står att läsa att de föreslår att gator och kvarter i Liseberg ska ha namn som ansluter till legenden om Staffan Stallare och äldre julseder.

Därav gatunamn som **Dopparestigen**, **Ottesångsvägen**, **Staffan Stallares väg** och **Jultomtestigen**.

– Senare vidgades begreppet i Liseberg till att gälla det som är kopplat till vinterhelg. **Sylvestergatan** kom till 1958 eftersom Sylvester har namnsdag på nyårsafton. Och så sent som 2012 fick en kort gångväg med en trappa namnet **Luciastigen**, säger Kristian Rosengren, tjänsteman på Stockholms stadsbyggnadskontor och som arbetat med namnberedningen i Stockholm de senaste 15 åren.

När det byggs nytt i befintliga områden är det ofta lättare om det redan finns ett tema sedan tidigare som namnberedningen kan spinna vidare på.

– Då byggs temat på vartefter som årsringar. Det finns drygt 5 000 gator i Stockholm och runt 7 000 kvarter. Kvarteren i Liseberg har namn som Lutfisken, Julskinkan, Julbordet och Grötrimmet.

På **Annandagsvägen**, i kvarteret Julskinkan, bor Agneta och Leif Persson. Han har

”FOLK TYCKER ATT DET ÄR KUL ATT VI BOR I KVARTERET JULSKINKAN.”

bott där sedan han föddes för 68 år sedan, hon har bott där i 25 år. De kan alla gatunamn i området och vet hur vägarna snirklar sig runt. De gillar området, säger att det är nära till både Farsta, Liljeholmen, Fruängen och Gullmarsplan.

Leif Persson gillar också julen, men tycker att fokus ska vara på maten, inte klapparna. Förutom till barnbarnen då. Det viktigaste för honom på julbordet är skinkan.

Likadant är det för Agneta Persson. Det är julskinkan som gäller. De äter den på macka eller till potatismos och tycker att det är givet att det ska vara en röd skinkpinne i den på julafton.

ibland när de är i kontakt med en offentlig myndighet och ska uppge sitt kvartersnamn möts de av glada skratt.

– Folk tycker att det är kul att vi bor i kvarteret Julskinkan, säger Agneta Persson.

Att sätta sig i en taxi på annandagen om man bor på Annandagsvägen roar omgivningen också. Och det gäller att vara noga med att säga adressen tydligt och klart.

– Det har hänt att vi har hamnat i Anne-

Makarna Persson som bor i kvarteret Julskinkan tycker att det ska vara senap till julskinkan. Här står de i korsningen Annandagsvägen och Fem Fälars Brunn.

boda en bit bort här och att taxin varit på väg till Ananasvägen i Järfälla.

STATISTISKA CENTRALBYRÅN HAR tagit fram statistik för gator med julklingande namn i Sverige. Vanligast julgatunamn är **Mistelvägen**, som finns i 23 kommuner. Flest boende, 3 000 personer totalt, bor det på Tomtebogator runt om i landet.

Tomtebogatan i Stockholm är stor och drar upp snittet. Där bodde hela 2 172 personer av de 3 000 totalt när SCB gjorde mätningen 2021.

Tomtebogatan har egentligen ingenting med jultomten att göra.

Det var en by som hette Bolstomta och tillhörde säteriet Karlberg. Likt viskleken blev Bolstomta Tomteboda. Och fick sedan namnet Tomtebogatan 1887.

Olle Zetterberg är före detta gatudirektör i Stockholm och numera är han ordförande i

VET DU VAR GATAN LIGGER?

1. Ljusstöparbacken
2. Mistelvägen
3. Granstigen
4. Rimfrostgränd
5. Russinvägen
6. Pepparkaksgränd
7. Stjärnstigen
8. Nyårsvägen

Svaren på nästa sida.

Stockholms namnberedning.

De sammanträder fem gånger om året och tar fram nya gatu- och kvartersnamn. Namnen får inte vara för krångliga, varken att uttala eller stava.

– Det är tveksamt om Wollmar Yxkullsgatan, Breitenfeldsgatan, Vultejusvägen och Warfvinges väg hade godkänts i dag, säger Olle Zetterberg.

Gatunamnen ska vara lätta för en taxi-chaufför eller ett bud att förstå. Och det ska inte heller finnas en liknande adress i en grannkommun så att det blir felkörningar.

– Räddningstjänsten ser gärna att även korta stråk och prång har ett namn, då är det lättare för dem att hitta rätt.

Vilken typ av bebyggelse det ska vara på en gata gör ingen skillnad för namnberedningen. Det är samma process och förutsättningar oavsett om det är villor, radhus eller lägenheter.

Ett gatunamn ska heller inte vara anstötligt

”Mossan” på skylten är en blåslav. Det är en av de vanligaste lavarna och en av få som är hyfsat tålig mot luftföroreningar, enligt jourhavande biolog på Naturhistoriska riksmuseet.

på något sätt, berättar Olle Zetterberg.

I Solna kommun, där Stockholms namnberedning inte är med och styr, var det en kvinnlig forskare som fick en gata uppkallad efter sig på förslag från en grupp andra forskare.

– Det visade sig att hon var fullfjädrad nazist och Solna kommun var tvungna att byta namn på gatan.

Han berättar att man ogärna byter namn

på befintliga gator. Därför fick några av de som bodde på Kronofogdegatan i Spånga nej när de föreslog namnbyte av sin gata.

– Kronofogden är en instans som behövs i alla civiliserade samhällen och utför ett viktigt arbete. De flesta tycker ändå om namnen på sina gator där de bor. De blir en del av dem.

Ska en person få en gata uppkallad efter sig ska det ha gått fem år sedan personen dog. ▶▶▶

SVAR

1. Gröndal
2. Älta
3. Huddinge
4. Tyresö
5. Hökarängen
6. Sköndal
7. Bergshamra och Nacka
8. Hägersten

Christina Hasselgren-Hallén älskar julen och tycker att det är ett plus att bo på Staffan Stallares väg. Namnen på gatorna i området ger extra julstämning.

STOCKHOLMS NAMNBEREDNING

■ Namnberedningen är ett utskott knutet till stadsbyggnadsnämnden.

■ Det är ledamöterna i namnberedningen som tillsammans tar fram förslag på nya namn.

■ Ledamöterna i utskottet har kunskap inom namnforskning, språkhistoria, språkvård, historia, Stockholmskunskap, arkitektur och arkivkunskap.

Men det finns ett undantag.

När statsminister Olof Palme mördades i februari 1986 bytte Tunnelgatan namn till Olof Palmes gata redan till Första maj det året, när de röda fanorna vajade i vinden.

EFTER RYSSLAND FULLSKALIGA invasion av Ukraina fick Stockholms namnberedningen in olika förslag från allmänheten om att döpa om Gjörwellsgatan vid ryska ambassaden till ett namn som refererade till Ukraina, Det fria ordet, Zelenskyj, Navalnyj, Anna Politkovskaya och Frihet, var några av förslagen.

– En del av en närliggande park fick i stället namnet Fria Ukrainas plats. Likaså döpte SL om busshållplatsen där till Fria Ukrainas plats, säger Olle Zetterberg.

Han berättar också att alla gator runt Tallkrogen har idrottsrelaterade namn som Amatörvägen och Maratönvägen, eftersom området ovanifrån ser ut som en idrottsplats med en stadion.

När det gäller geografiska namn är regeln att söder om Söder är gatunamnen hämtade från landskap i södra Sverige. Och norr om stan från Sveriges nordligare landskap.

Smålandsgatan då, kanske ni tänker, den ligger ju mitt i stan. Det beror på att namnet inte handlar om Småland utan om bagaren Jochum Småhl som ägde en tomt där på 1600-talet.

Olle Zetterberg berättar att ibland finns det något specifikt att relatera till på en plats, som i Sköndal där det funnits diakoni sedan länge och att det då passar med till exempel Barmhärtighetens väg.

Finns det några namn i väntan på ett framtida område?

– Ett område med musiker och kompositörer. Då skulle Sven-Bertil Taube och Georg Riedel kunna få gator uppkallade efter sig. Vi har också fått förslag på Marie Fredriksson, Esbjörn Svensson och Fred Åkerström. Vi försöker så långt det är möjligt att utjämna den stora obalans som finns mellan kvinnor

och män när det gäller Stockholms gatunamn, säger Kristian Rosengren.

Vi återvänder till julgatorna i området Liseberg. Till Staffan Stallares väg.

– Jag älskar julen. Det är ett plus att jag och min familj hamnade just här. Vi flyttade hit för fyra år sen och bor i ett hundra år gammalt radhus på Staffan Stallares väg. Vi trivs bra i området, säger Christina Hasselgren-Hallén.

Linda Wällgren bor också på Staffan Stallares väg. Hon är ute på promenad med hunden Atlas som är svart som nattmörkret i december. Hon gillar julen och tycker att alla i området är bra på att pynta.

På Stjärngossevägen är det mossa på skylten.

Christina Hasselgren-Hallén berättar att många blir glada när hon i olika sammanhang uppger sin adress. Hon bor i kvarteret Lutfisken och rimmar alltid på julklapparna.

Vad är det du gillar med julen?

– Det är bara mysigt. Men jag börjar inte julpyssla förrän första advent. ■

Sprid ljus i mörkret

I natt vaknar miljontals människor till ljudet av krig och konflikt.
Act Svenska kyrkan arbetar för fred i de mest konfliktdrabbade delarna av världen.
Tillsammans gör vi skillnad. **Swisha din gåva för fred till 900 1223.**

HARTWICKSKA Huset

Hartwickska huset på S:t Paulsgatan på Södermalm har länge varit en plats för tolvstegsgrupper.

Beroende. Tolvstegsgrupper tvingas bort från Hartwickska. Ska vara ute i december.

AA- OCH NA-GRUPPER har en lång historia av att husera i Hartwickska huset på Södermalm. I slutet av oktober fick samtliga beskedet om att de måste lämna huset senast i december.

– Det är väldigt många som påverkas. De flesta verkar ha hittat nånstans att ta vägen, men jag tror tyvärr att det finns risk att vissa slutar gå på möten och att det kan leda till återfall, säger Markus som själv deltar i en AA-grupp.

Det är därför han lever i dag, menar han. Tack vare stöd och en ny gemenskap.

– Det är många som säger att det har gett dem en ny chans i livet och att de över huvud taget är i livet. Det är livsviktiga saker vi pratar om.

Hartwickska huset ägs av det kommunala bolaget Stadsholmen och har hyrts av Maria-Högalids föreningsråd som i sin tur har hyrt ut till tolvstegsgrupperna. På grund av hyresskulder förlorar föreningsrådet sitt kontrakt och därmed gör även hyresgästerna det.

– Jag har haft ont i magen i ett par månader. Man hoppas ju på att hitta lösningar och jag har försökt allt, säger Claes-Göran Widlund som blev ordförande för Maria-Högalids föreningsråd i somras när den tidigare styrelsen hoppat av.

Han hade fått information om att ekonomin var svag men också att staden skjutit till pengar vid behov. Men situationen var värre

än han anat.

– Ekonomin var katastrofal. Det fanns inga pengar i kassan och bara räkningar.

Intäkterna kom från fasta och tillfälliga hyresgäster. Enligt Claes-Göran Widlund handlade det om 50 000-60 000 kronor i månaden, men hyran till Stadsholmen var ungefär dubbelt så hög.

JOHAN KELLOKUMPU, handläggare på Kulturförvaltningen, berättar att föreningsrådets ekonomi började svaja för fem-sex år sedan.

– De fick inte in tillräckligt med hyresintäkter eller ny personal. Spiralen började gå neråt. Sen kom pandemin och därefter dog deras ordförande.

Hyresskulden till Stadshol-

men växte. Hösten 2022 beslutade staden att skjuta till 900 000 kronor utöver det vanliga föreningsbidraget.

– Så mycket har ingen annan samlingslokal fått. Men verksamheterna är så viktiga och det kan bli stora konsekvenser för både individer och samhälle.

Därefter har krismöten hållits. Men hösten 2023 var läget detsamma. En ny stor hyresskuld och staden beslöt att skjuta till nästan en miljon kronor igen, men med beskedet att det här inte kunde fortsätta. Sen kom våren och ledningen hoppade av.

– När Claes-Göran kom in var det här ett skepp som var otroligt svårt att vända, säger Johan Kellokumpu.

Claes-Göran Widlund har förutom Kulturförvaltningen, kontaktat socialborgarrådet, ordförande i stadsdelsnämnden och Stadsholmen.

– Men politikerna i stan hade tröttnat och de hade förvarnat den tidigare styrelsen, säger han.

Grupperna har ombetts att kontakta andra samlingslokaler som Södergården, Timmermangården och Kristinehovs Malmgård.

I MITTEN AV november hölls ett möte arrangerat av eldsjälarna från AA- och NA-grupperna, för att

”Jag tror tyvärr att det finns risk att vissa slutar gå på möten och att det kan leda till återfall.”

undersöka möjligheten att bilda en ny förening som kan ta över driften av Hartwickska.

– Det finns ett gäng människor som är intresserade. Det skulle vara en ideell förening skild från tolvstegsverksamheten, berättar Markus men tillägger att det är många ”om och men” innan det eventuellt kan vara aktuellt.

– Alla grupper vill tillbaka till Hartwickska. Vi är försiktigt hoppfulla.

I huset finns också föreningen Qrut som ger stöd till mammor med erfarenhet av missbruk, våld och kriminalitet. De flyttade in i somras efter att själva fräschat upp lokalerna. Qrut har nu haft möte med Stadsholmen i hopp om en lösning, som att hyra direkt av dem i stället.

Fredrik Juhnell, förvaltningschef på Stadsholmen, säger att

situationen är komplex och att det är svårt för dem att själva hyra ut till många olika verksamheter.

– Vi vet inte hur Hartwickska kommer att användas framåt, vi kikar på det. Det är också eftersatt underhåll. Det kan ta tid innan vi hyr ut huset på nytt. ■

HARTWICKSKA HUSET

■ **Etablerades 1769, i hörnet av Timmermangatan och Sankt Paulsgatan.**

■ **Det är kulturmärkt och bedöms ha ”synnerligen höga kulturhistoriska värden”.**

■ **År 2004 övertog AB Stadsholmen fastigheten från staden.**

■ **I huset har det hållits AA- och NA-möten, med ungefär 85 000 besök årligen. Även en särskild kvinnogrupp har träffats här, anhöriggrupper och föreningen Qrut.**

”Jag kan inte lova att Södergården finns kvar”

Flera AA- och NA-grupper flyttar in i Södergården på Götgatan.

– Jag försöker hjälpa så många som möjligt från Hartwickska. Det är viktigt att de finns, säger Lisa Rosén, verksamhetsledare på Södergården.

På så vis kan grupperna fortsätta, men Lisa Rosén vet inte hur länge.

– Jag kan inte lova att Södergården finns kvar. Som det ser ut kommer inte vi heller kunna betala hyran efter den renovering som behöver göras här.

Föreningen har fått beskedet att hyran

CECILIA NORDSTRAND

Lisa Rosén, verksamhetsledare på Södergården

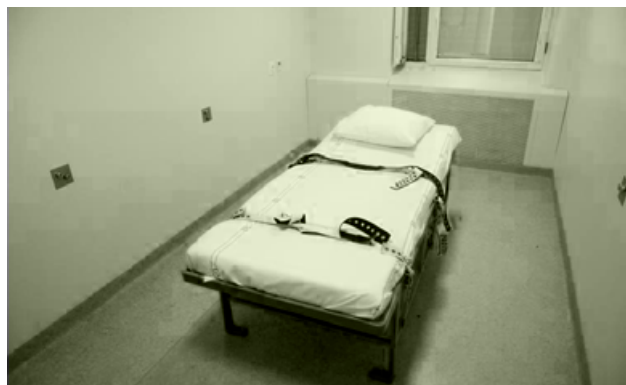
kommer att mer än fördubblas.

– Kulturförvaltningen, vår största bidragsgivare, har meddelat att de inte kan matcha hyreshöjningen. Jag har svårt att se hur vi ska få ihop det.

Södergården har tillgång till Dosthoffska

huset i Björns trädgård, men all verksamhet kommer inte att rymmas där under renoveringen, särskilt inte efter att antalet tolvstegsgrupper har ökat. De kommer inte bara från Hartwickska utan även från föreningslokaler Pumpen som stängde efter hyreshöjning. Och några år innan stängde Nobba Brass och Nubbe.

– Vi behöver fler samlingslokaler, inte färre, säger Lisa Rosén och påpekar att det står i stadens budget att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsliv.

PRESSBILD

Kräver nollvision mot bältesläggning

RSMH, Riksförbundet för social och mental hälsa, kräver att regeringen inför en nollvision för kränkande tvångsåtgärder inom tvångsvården. Det gäller fastspänning i bälte, tvångsmedicinering och isolering. RSMH anser att det långsiktiga målet bör vara att metoderna fasas ut och att i stället mer moderna och humana metoder används.

I kampanjen ”Hör du ropen från tvångsvården?” riktar de fokus mot fastspänning i bälte och de konsekvenserna det kan få: traumatiserade patienter och minskad tillit till vården. En 27-årig kvinna berättar i kampanjen:

– Jag har bältats så många

gångr att jag inte kunnat räkna. Släpats naken genom en hel avdelning för att ta mig till bältesrummet. Jag har blivit skriven på att jag ska skärpa mig och sluta tramsa. De har sagt att jag får skylla mig själv. Aldrig har jag känt mig så liten som i en bältesäng. Så hjälplös. Utsatt. Jag var egentligen bara sjuk och ville hitta en utväg. Men utvägen var aldrig bältning. Det gav mig bara ptsd.

RSMH kräver att fastspänning av barn och unga upphör omedelbart. Också att de bältesläggningar som sker, vid extrema fall, ska dokumenteras och rapporteras till Socialstyrelsen, samt att de ska kunna överklagas i efterhand.

Tre dagars gemensamt julfirande

Under julhelgen öppnar Immanuelskyrkan upp i tre dagar för ”Stockholms största julfirande”. Alla är välkomna, men ”Jul i Gemenskap” riktar sig särskilt till människor i hemlöshet eller annan utsatthet. Det bjuds på mat, julspele, musik och gudstjänst.

Julaftonsmorgon startar med julfrukost hos Frälsningsarmén Templet och firandet fortsätter senare i Immanuelskyrkan, där det också är julkonsert på kvällarna.

Jul i Gemenskap arrangeras också av Ny Gemenskap och Hela Människan.

90

procent mer volym alkohol dricker män än kvinnor. Ändå har mäns konsumtion minskat de senaste tio åren, samtidigt som kvinnors konsumtion är oförändrad, enligt CAN.

100

hygienkit har donerats till S:ta Clara kyrka av Rapid Relief Team. Hygienartiklarna delas ut till människor som besöker kyrkan för mat eller sovplats.

ORD FRÅN GATAN

”Hur många gånger jag fått böter för att jag somnat i en kall port kommer jag inte ihåg.”

Raine Gustafsson i ”Raines Dagbok” # 29 från 4 december 2000. Han berättade också att han ”blivit utslängd från grovsoprum kalla vinternätter”.

HALLÅ

Lägesrapport från en säljare

NOBSTO/NPHO

Mikael Sirviö ska kanske köpa en liten julgran hem. Vet inte om det ska vara en äkta eller plastgran.

”Med gran får man julkänslan”

Förra julen firade Mikael Sirviö i ett rum på Hotellhem. I år ska han fira sin första jul i sin nya försökslägenhet.

När flyttade du in?

– Första november. Jag bodde på Hotellhem i tre år. Jag hade en försökslägenhet innan dess som jag blev vräkt från för tre år sen.

– Nu ska jag möblera den och försöka göra det bästa av det. Jag har köpt en soffa och en begagnad säng och lite andra möbler. Jag har köpt röda julgardiner.

Hur kommer du fira jul?

– Det är inte riktigt bestämt ännu, men jag har några vänner, en kille och hans fru från Norge, och några jag känner, ett par från Märsta. Jag brukar åka till dem, den här gången kan de

kanske komma till mig.

– När mina norska vänner kommer till mig brukar de få bo på hotell, men nu kan de bo hos mig, mina vänner från Sigtuna också. Och min styvdotter kanske kommer och hälsar på mig.

Kommer du att köpa gran?

– Jag tror det. Vet inte. En liten i så fall. Det doftar ju så gott. Och gästerna blir glada, får den där julkänslan.

ULF STOLT

Köparnas svar på säljarnas tack-sms för Swish-köpet

”Tack för att du stod där på Centralen, tack för att du får mig att vara tacksam och påminna om det viktiga i livet.”

”Köper en tidning varje månad. Min pappa gjorde samma sak. Hoppas att mina barn gör detsamma. Tack.”

”Tack för tips på fin och berörande låt, extra roligt att du var med i videon.”

”Hoppas du får komma iväg på nån hårdrockskonsert, att tidningarna blir sålda och att det går bra för dig.”

”Intressant läsning som vanligt. ”På hörnet” är ett kul inslag.”

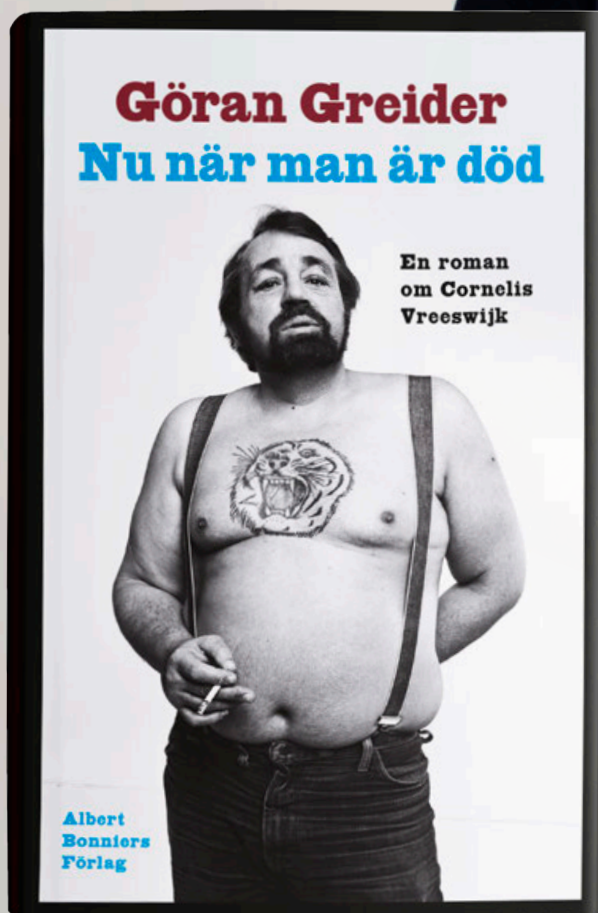
Alla svar förmedlas till respektive säljare.

Säljaren Murat tackar för köpen den här månaden och ser fram emot nästa månads försäljning.

”Ett inkännande, varmt och mångdimensionellt porträtt av en känslig och ofta missförstådd outsider.”

YUKIKO DUKE, TIDNINGEN VI

Företagsprenumeration

Med en företagsprenumeration hjälper du och ditt företag till att göra Stockholm till en bättre stad för oss alla att bo i. Vill ni också företagsprenumerera på Situation Sthlm och synas med er logotyp på den här sidan? Kontakta oss:

HERMAN SUNDGREN
Tel: 08-545 953 94
Mejl: herman@situationsthlm.se

ZBK

AXFAST
UTVALDA LÄGEN

CONNECTING CAPITAL

HRM
Affärsutveckling
Relationer med affärsförklar

Kamasa-TOOLS

3d0 arkitekter ab

BENGT DAHLGREN

CHINA TEATERN

FLOWY

HUMAN CARE
Your Life. Your Way.

KEABGRUPPEN

Abaton
PRODUKTION AB

BOLIDEN

constantclean
CARWASH EQUIPMENT SINCE 1987

Fora

INDUSTRI VÄRDEN

AB BERGSGATAN
Handledning, Psykoterapi & Utbildning

Bonnier Fastigheter

CWS CWS.COM

IKANO
Bostad

KERAMIKSTUDIEN GUSTAVSBERG AB

QDDQ
Ett företag inom SKR

BOTKYRKABYGGEN

DailySports

FRANK & CORDINATA
AKTIEBOLAG

Kommunal.

ADVOKATFÖRMAN
Thomas Bodström

BRANDKONTORET
Brand- och säkerhetsrådgivning

Daymi

gibon

Indutrade
Industrial Components

KPA

afa
FÖRSÄKRING

Brokerway

DANVIKSHEM

groth ökom

inplenion.

Könsföreningen KONSUMENT FÖRENINGEN STOCKHOLM

Akademikerförbundet SSF

BÄTTSOFFER JOUREN
116 006
KÄTTAN
STOCKHOLM, SÖDERA
ÖSTLAND, STOCKHOLM

dina Dina Försäkringar

Gröna Lund

IT-UNDERHÅLL
IT STOCKHOLM 82

LENSWAY

Akademikernas a-kassa

BYGGMASTAREFÖRENINGEN
BF

DS Smith

HAMMARBY IF

iiiiriiiis
utvecklingscenter

LENNART ERICSSON FASTIGHETER AB

ALLBA

BYGGNADS

EM
EINAR MATTSSON

HANSA PROJEKT

Liberalerna

ANDERS BODIN FASTIGHETER

Capio

ERSTA DIAKONI

Hertz

investor

LIME TRAVEL
- SINCE 1975 -

APHOS

CASTELLUM

expandia

Hillgate
ADVISORS AB

JANKE
WIKHOLM

LENNART ERICSSON FASTIGHETER AB

Autoexperter

CERTE REVISION

FASCHING

STIFTELSEN OSCAR HIRSCHS MINNE

M Ekholms konsulttjänst AB

m3|BYGG

playground

SAMTRANS

Stockholms Bulkhamn

L

YTTEC
SLIPAR LAGAR BETONGGOLV

Mekonomen

precio fishbone

Sandart&Partners

Stockholmshem

Trona
Patentrådgivning AB

ZANERIX
Z
ZANERIX
ZANERIX

MEMFIS

preem

SBAB!

SVALNER

Trophi

Miljöhuset
I STOCKHOLM AB

development

SECURITAS

Svenska kyrkan
ENSKEDE-ÅRSTA FÖRSAMLING

TURLOCKS
MÅLERI

MIKAs
Etabl. 1986
STOCKHOLM

PROLEGIA
Trygghet vid säkerhetsprövning och rekrytering

seko
SERVICE- OCH
KOMMUNIKATIONSFACKET

Svenska kyrkan
GUSTAVSBERG-INGARÖ

Tysk-Svenska Handelskammaren
Deutsch-Schwedische Handelskammer

netlight

pryme
GLOBAL

SHIS Bostäder

Svenska kyrkan
SOFIA FÖRSAMLING

Vasakronan

MÄNNISKORÄTT-
ADVOKATERNA

Propeller Trim
SERVICE & FÖRSÄLNING

SIGNALISTEN

Svenska kyrkan
VANTÖRS FÖRSAMLING

VERGENTA

netlight

Q-GRUPPEN

Sjukhusläkarna
FÖR UNDERSTÖDSFONDEN SAMT
WENNERSTRÖMS DONATIONSFOND

SVENSKT NÄRINGSLIV
CONFEDERATION OF SWEDISH ENTERPRISE

vesterlins

norrenergi

RAMBOLL

SKANDINAVISKA
Gasprodukter

Visible Works

WW

NACKA STRAND DENTAL

SKB
Stockholms Kooperativa
BOSTADS FÖRENING

Skarpnäckens
Huset

Swedfund

VårOmtanke

NYFORS

RAMIRENT

SKÅVSJÖHOLM
HOTELL & KONFERENS

Swegon

VÄDURENTIO AB
SEHUC AB

nytuda

RETURPACK

SK
SJKVIST & KONRADSSON
RÖRINSTALLATIONER AB

Sympa

V

OSCARS
TEATERN

RIVAL

Sorundahallarna

SYSTEM
BOLAGET

wärmex

PALMÉR
REDOVISNING AB

Parkman
Det personliga parkeringsbolaget

SPARTOI AB

söder
tandläkarna

WALLENSTAM

ParaCom AB

PASSION for HOMES

Spoo

T&P^m

OW WALLFAST

perido

SAHRA

STAGEFRIGHT
STAGEHANDS & MEDICS

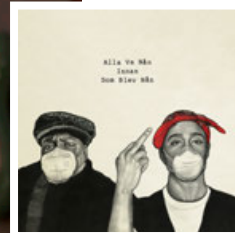
TL BYGG

WENANDERS

LEON HALLÉN

Fredag 29 november släpps *Alla Va Nån Innan Dom Blev Nån*.

ERIK LUNDIN:

"Har aldrig spelat gangster och inte velat va nån"

Hiphopartisten Erik Lundin släpper sitt första album på fem år – *Alla va nån innan dom blev nån*. Det mest inåtblickande hittills.

MUSIK Efter att tidigare ha skrivit om identitetssökande, förorten och psykisk ohälsa trodde Erik Lundin att han var klar. Det var dags att ta sig an andra ämnen. Men så kom döden emellan – igen.

– Jag var bara klar med den världen tills den kom och knackade på igen. Tyvärr var det fler människor som dog, unga personer, och jag förlorade min pappa i Covid-19, säger han.

Pandemin gav honom också mycket tid att tänka, reflektera och fundera på sina historier. Också över vem han själv hade varit genom livet. "Alla va nån innan dom blev nån" blev därför

titeln på det nya albumet.

– Det är så himla lätt att man framstår som nån man inte är. Jag har aldrig spelat gangster och inte velat va nån heller. Samtidigt betyder inte det att jag själv alltid varit en duvunge.

Det är hans mest personliga album hittills, ett album som tog tid på sig. Processen såg annorlunda ut den här gången. Låtarna spelades inte in förrän

strax innan de skulle ges ut. Inget skulle ligga på hög och vänta, allt skulle kännas "nu".

– Jag visste att det fanns en tid när det var dags. Hade jag blivit klar med låtarna för några år sedan hade de låtit annorlunda.

Då hade det varit ett mörkare album, ett "fuck you" till världen. Texterna på albumet är fortfarande tunga, om förlust och tuff samtidsskildring. Men nu blev det ändå lite mer lekfullt, för Erik Lundin är på en bättre plats i livet nu.

– Till exempel låten "Hinken e djup" som handlar om krabban i hinken-mentaliteten. Den hade inte varit lika lätt och med glimten i ögat om jag hade gjort den för några år sedan.

På låten deltar en gospelkör. Kyrkmusik och stråkar återkommer på albumet.

– Jag älskar filmmusik, körer och orkester med blås och stråkar. Jag har gått in i det helhjärtat och inte bara på en låt.

På albumets sista spår "Bär mig med dig" ville han maxa det och göra den "riktigt orkesterliknande" utan trumbeats.

Det är ett hiphopalbum, men han ser det mer som ett soundtrack till en film eller resa.

– Jag vill att man följer med på den här resan. Det är en del av upplevelsen att den släpps just nu under årets mörkaste tid. Sen blir det ljusare. Jag tycker att skivan är så. Också de känslor jag har gått igenom i verkliga livet.

MARIA HAGSTRÖM

Föreställningen **Sacred Wounds** börjar som en audiowalk på Katarina kyrkogård och fortsätter som teater i Benhuset. Den beskrivs som "ett scenkonstverk om hanterandet av en förestående katastrof". Manus och regi av Isabel Cruz Liljegren. Föreställningen är producerad av Osynliga Teatern och hi! art. På scenen Alexandra Nordberg och Irma Schultz. Urpremiär 5 december.

UNITING GEEKS

En julmarknad för nördar

UTSTÄLLNING Nördarnas Julmarknad är en marknad för den som gillar drakar och älvor, bräd- och tv-spel, fantasy och serier, Marvel och DC, cosplay och kawai.

De över 150 säljarna är nördvännliga butiker, konstnärer, speldesigners, författare, hobbyister som skapar hantverk och privatpersoner som säljer nördiga begagnade prylar.

Det arrangeras också ett Cosplay-luciatåg med startklockan 12

och 14 båda dagarna.

Bakom marknaden står Uniting Geeks som drivs av Emma Rudstam. Hon beskriver att hon "hittade sitt folk" när hon fann passionen för brädspel och community runt det. Med Uniting Geeks vill hon samla människor genom nördiga evenemang som mässor, turneringar och träffar.

Nördarnas Julmarknad arrangeras 30 november och 1 december i Solnahallen.

MARIA HAGSTRÖM

Namnet Sweden ska skyddas

VARUMÄRKE Det finns åtta platser i världen som heter Sweden, bland annat sex i USA och en plats i Indonesien. Nu ansöker Visit Sweden om att varumärkesskydda destinationen Sweden hos EUIPO – European Union Intellectual Property Office.

Att länder, platser eller städer delar namn är annars inget ovanligt – det finns bland annat 51 Berlin i världen, 55 Washington och Amsterdam finns på 17 platser.

– Det är smickrande att andra vill bli kallade Sverige, men vi skulle föredra att det bara ska finnas ett. Vårt Sverige. Det med sjöarna, öarna och världens bästa platsbyggda möbler, säger Susanne Anderson, VD på Visit Sweden.

ULF STOLT

80

metrar lång är konstinstallationen "The Wave" som går längs Norrbro under Nobel Week Lights 7-15 december. Besökare kan påverka dess ljud och ljus.

ULF STOLT

2001

Sedan september det året har den eritreansk-svenska journalisten Dawit Isaak suttit fängslad utan åtal, rättegång eller juridisk hjälp. 23 år. I år tilldelas han Edelstampriset för sitt mod, sin kamp för yttrandefrihet och mänskliga rättigheter. Priset tas emot av hans dotter Betlehem.

PAUS PÅ SCENKONSTMUSEET

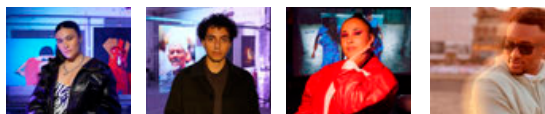
UTSTÄLLNING Ämnet paus utforskas i olika konstformer som dans, foto, konstfilmer, modedesign, digital konst och målningar. Utställningen reflekterar över sökandet efter rötter, mående, förlorade

vänner och hur man finner sin inre styrka, genom nya berättelser och perspektiv.

– I en tid där unga rös-

ter och kreativa uttryck spelar en allt större roll är det viktigt att ge plats åt deras perspektiv. Utställningen är inte bara

en reflektion av deras samtid utan också en inblick i det kulturarv de är på väg att skapa, säger Nadia Izzat, museichef Scenkonstmuseet. PAUS öppnar 11 december på Scenkonstmuseet.

SNÖ-JOBB	PÅ NYTT															BOY SOM TRAVADE	BISTER KRITIK	
FULL HAND																		
RÄNNOR I ISEN																		
JAGUAR MED E																		
HÖGSTA NIVÅ																		
TJOCK		FACK BILHUSEN			FÖLJDE MOR		DRAR DE SOM DRAR PÅ?	ODENS KLAGANDE BRÖR	NÄSTAN MED PÅ	GER LEDNING								
					VARNAS DET FÖR ÄGGS DELVIS													ÄR FLYG-DRAKAR
BOM				JORD-ANDEN KAN VARA FLÖJTPRE-FIX						HÖRS MED S.O.S. TANTAL								
SVÄR ATT FÖRSTÅ								KAN ALLERGI GE LAGT PÅ GRAN?										
KNAP-PAST SÄLLAD	GARD-NER, SKÄDIS				FASTA VANLIG ÅSIKT						FILMISK DE ARMAS I BLONDE KRUTET							
ÄR OM-VÄGAR						SKYMF ERBJUDER TRÄD-SKUGGA				FRAMFÖRS SOLO AV OFFER-PLATSEN								SÄTTS PÅ DET HALA
GÖR KORTOXE KORT HAR LÄRV-FÖTTER				ÄR ARTIKELN I LE MONDE? RENHANE			STAPEL-VÄRA		EFTER DEN FÖRSTE									
					FÖRNLÄMNINGAR SÄDAN ÄR TALLRIK													
FÖLJER SÖL	ALLA AVSE-ENDEN								HAR SPEL PÅ PLATS BRA LJUD MED FI									MUSLIK
ORT I BURLÖVS KOMMUN				BLEV VÄL UNDER-HÄLLEN KAN DÖRR HA				FALLIT SOM ISKULOR FRÄGA										
					KUNDE INTE BRAILLE		KRAFTFULL ÄR FEMTON IBLAND											PAR MED DE UNGA
FRODAS I FUKT				HAR RUM FÖR FLERA					FÄTT SAMSYN									
SJÖNG I BAK-GRUN-DEN						ÅKER I SKOGEN					HUS-HÄLLS-AVDRAG							

Lös, skicka in och vinn

Som en liten paus i läsningen tycker vi att du nu, när du bläddrat ända hit, ska hämta en penna, lösa korsordet och skicka in det till oss.

Via vår intrikata slumpgenerator kommer sedan tre vinnare att dras bland de inskickade rätta lösningarna.

Vinnaren belönas med en Situation Sthlm-reflex, två specialdesignade vykort, nyckelband samt ett klistermärke, andraplats belönas med en reflex och nyckelband, tredje plats får ett nyckelband.

Kryssvinnare #320:

Karin Bertilsson Gillegård, Sandarnä

Nyckelband:

Staffan Ridder-sporre, Fagersta

Margareta Pohjan-nen, Luleå

Se förra månadens lösning på sidan 46.

©TankesportFoto:Getty Images

Skicka in ifyllt kryss senast **25 december** till:

Situation Sthlm
Torkel Knutssonsgatan 37
118 49 Stockholm

Eller digitalt till:
red@situationsthlm.se

Namn: .....

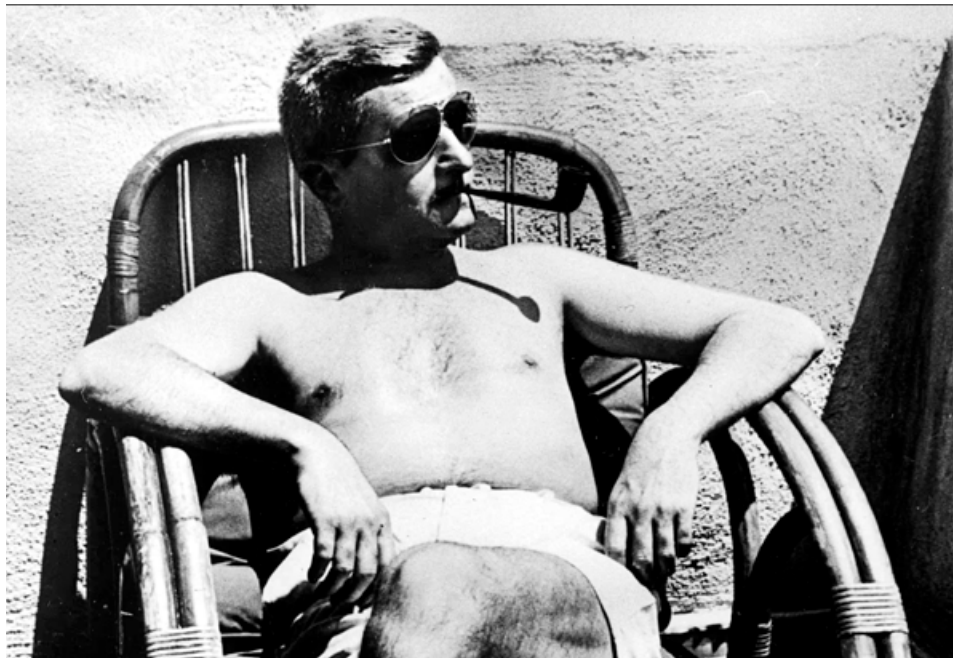
Adress: .....

Postadress: .....

Stockholmskryset är ett samarbete mellan **Situation Sthlm** och **tidningen Kryset**, en månadstidning för alla kryssintresserade.

KRYSSET

ALANBY

William Faulkner var inte helt nöjd med fotografer och journalister som "överföll" honom bara för att han fått nobelpriset i litteratur.

December 1950. Lucia, köldrekord, och en tv-sänd njurstensoperation

HÖGVAKTEN vid Logårdstrappan såg tidigt på morgonen en man falla i vattnet och larmade polis. De satte omedelbart igång att dragga, men hade ännu vid middagstid bara hittat en hatt utan initialer.

På ett kort fullmäktigemöte föreslog Förste byråingenjör Yngve Berggren att Stadshuset ska få fasadbelysning, det skulle kosta varje stockholmare 1 öre per år.

Garagemästare C. W. Andersson fyller 60 år.

Sundbyberg och Solna är oense om hur man ska fördela kostnaderna sinsemellan rörande området Lilla Alby. Sundbyberg anser att staden ska betala för vattenledningar och parker, Solna anser att Sundbyberg ska betala för vattenledningar plus ett kvarstående lån. I mitten av diskussionerna finns ett Kungabrev som tolkas olika.

Aftonbladets utsände när Nobelpristagaren i litteratur, William Faulkner, på La Guardiaflygplatsen i New York på väg till Stockholm. På frågan vad han tycker är det mest förfallna draget i amerikanskt samhällsliv svarar han:

– Det här sättet att överfalla folk och skaffa bilder och intervjuer bara för att det har hänt dem nåt.

Renhållningsverket maktlösa

mot snöfallet när extrafolket i snösvängen inte dök upp. I stället för som beräknat 2 000 man anslöt sig 580 snöskottare. Nu vädjar man till "arbetslösa eller pigga åldringar" som vill tjäna 19.70 om dagen på att skotta snö.

ELISABETH MEYERHÖFFER blir Stockholms lucia. I priset ingår en resa till Italien.

Hyresgäster på Kocksgatan 17 blir sjuka av koloxidgaser från pannrummet, sedan november förra året har flera hyresgäster insjuknat och behövt läkarvård och en man dött.

Droskchaufför B. T. T. Appelberg hoppar i Klara sjö – endast iförd sitt armbandsur – och räddar Rut Helena Nilsson som höll på att drunkna och förde henne till Serafimerlasarettet. Han klädde därefter på sig och fortsatte köra till fyra: "I dag känner man sig lite ruggig".

Köldrekord i Stockholm, minus 22 grader.

Anna Karlssons njurstensoperation i sal 4 på Karolinska sjukhuset är den första operation som visats på tv. Den ses av 500 personer och är Elektronikbolaget och amerikanska RCA:s sista demonstration av vad tv kan användas till.

Stockholmspolisen inbrottsrotel har under året gripit 940 personer, av dem har 250 häktats och gods till ett värde av en halv miljon och återfunnits.

ULF STOLT

1979 Stig Bergling döms till livstids fängelse för spionage. Spionkarriären inleds med att han gömmer en pärm med hemligstämplat material i sitt kassaskåp på Erik Dahlbergsgatan.

1969 Evert Taubes hem Sjösala, byggt 1937 vid Orrbergets fot, bränns ner av en straffriförklarad kvinna, känd som Sjösalakvinnan. Senare ger hon själv ut boken *Sjösala brinner*.

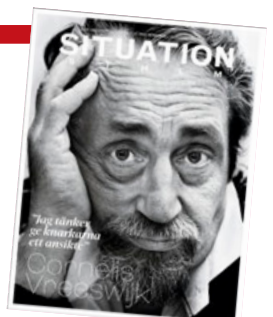
1882 Frälsningsarmén håller sitt första möte i Sverige. Under ledning av Hanna Ouchterlony hålls mötet på Ladugårdslandstegen vid Östermalmstorg.

Stig Bergling

Ur arkivet: # 310, nov 2023

Stort reportage på 10 sidor om **Cornelis Vreeswijks** sista två år i Stockholm, intervju med **Magnus Gertten** om nya dokumentärfilmen "Somliga går med trasiga skor", vinjetterna Gata fram och tillbaka och På hörnet knyter också an till Cornelis – Renstiernas gata är den sista gata Cornelis bor på i Stockholm, och hörnet Österlånggatan/Tullgränd är vid Den Gyldene Freden. Även krönikan handlar om Cornelis. Intervju med **Susanna Alakoski**. Läkaren **Max Gordon** blev utnämnd till årets Al-svensk. Det här numret, med omslagsbild av **Elisabeth Ohlson** – det sista porträtt som togs på Cornelis 71 dagar innan han dör – vann kategorin Årets omslag på Tidskriftsgalan 2024.

**STORPANTARE,
THIS IS FOR YOU!**

Välkommen till
**Stockholm citys
snabbaste pantstation.**

**PANTA MASSOR,
cash direkt i handen.**

T-bana Hötorget
Kungsgatan mot Drottninggatan - Sveavägen norrut

**VÄRLDENS MEST
PANTADE
HUVUDSTAD**

Varje dag bidrar en miljon stockholmare till
att få det svenska pantsystemet att snurra.

Och vet du kära pantare. Ni är alla hjältar i
Världens mest pantade land.

PANTAMERA

„PÅ HÖRNET

En Stockholmare
mitt i steget

**THEO BALER, I HÖRNET
SÖDERMANNAGATAN/
RINGVÄGEN.**

”I längden
vill jag bli
psykoterapeut.”

Vart är du på väg?

– Hem, har varit och tränat styrketräning, fria vikter. Jag har tränat i fem år, började för att bli starkare och se bättre ut. Jag tränar tre gånger i veckan.

Jobbar eller pluggar du?

– Jag pluggar till sjuksköterska, men i längden vill jag bli psykoterapeut. Jag gjorde praktik och det var en psykoterapeut där och jag tyckte det verkade intressant. Jag har alltid varit intresserad av psykologi, men hade inte behörighet att komma in på psykologlinjen.

TEXT **ULF STOLT**
FOTO **MAGNUS SANDBERG**

På väg hem från
träningen lyssnade
Theo Baler på vad han
kallar för ”party-
musik”. Just som han
passerade hade han
Nelly Furtado
i lurarna.

Förändra ett barns, barns, barns liv.

Låt inte utsatthet gå i arv.
Swisha till 900 35 18

**STOCKHOLMS
STADSMISSION**

Tunnelbanetoppen 2024

Påstigande per dag:

1. Gröna linjen 472 000
2. Röda linjen 384 000
3. Blåa linjen 165 000

Tack för att ni reste tillsammans 2024!